

solutionS to enHance Interfaith protEction of pLaces of worship from terrorist Danger

Ten projekt jest finansowany przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego - policję Unii Europejskiej, na mocy umowy grantowej nr 01034229.

**OCHRONA MIEJSC
KULTU PRZED
PRZEMOCĄ I
ZAGROŻENIEM
TERRORYSTYCZNYM:
KRÓTKI PRZEWODNIK
DLA LOKALNYCH
INTERESARIUSZY I
PRAKTYKÓW**

PODZIĘKOWANIA

Recenzenci: **Francine Martin (SYNYO)** i **Cristina Gillio (CIRS)**

Tłumaczenie na język polski: **SOF i PTOT**

Projekt Graficzny: **Andrea Ceccaroni (Spin System)**

Ten podręcznik powstał w ramach projektu SHIELD, finansowanego przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego Unii Europejskiej — Policja, na mocy **umowy grantowej nr 101034229**.

ZASTRZEŻENIE: Treść tego podręcznika odzwierciedla wyłącznie poglądy autorów i leży w ich wyłącznej odpowiedzialności. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek użycie zawartych w nim informacji.

Praca ta jest licencjonowana na zasadach Creative Commons Uznanie Autorstwa - Użycie Niekommercyjne

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH	7
3. WCZESNA PREWENCJA	11
4. NARZĘDZIE OCENY PODATNOŚCI	14
5. ŚRODKI TECHNICZNE BEZPIECZEŃSTWA	16
BEZPIECZEŃSTWO: SPRAWA WSZYSTKICH WSPÓLNOT RELIGIJNYCH	17
ZEWNĘTRZNE	20
Zewnętrzne ogrodzenia	20
Systemy przeciwtaranowe	22
Personel ochrony	25
Systemy monitoringu wizyjnego	27
Systemy oświetleniowe	33
Systemy aktywnej i pasywnej ochrony przeciwpożarowej	34
WNĘTRZE	34
Systemy zraszaczy	35
Detektory dymu	37
Gaśnice	38
Drzwi przeciwpożarowe	39
Inteligentne zamki elektroniczne	40
Urządzenia AED	41
Przyciski alarmowe	41
Samoobrona w przypadku ataku terrorystycznego	42
Podsumowanie	44
6. PO ATAKU	48
Protokoły zarządzania kryzysowego	49
Wsparcie ofiar i odporność społeczności	50
7. PARTNERZY SHIELD	52

01 WPROWADZE- NIE

Niniejszy podręcznik stanowi zwięzły i przemyślany przewodnik po głównych wynikach i zaleceniach projektu SHIELD, **wspierającego ochronę miejsc kultu przed zagrożeniem terrorystycznym**. Za projektem SHIELD stoi konsorcjum 18 partnerów z 10 krajów UE, pracujących od stycznia 2022 do marca 2024, finansowanych przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego Unii Europejskiej w ramach polityki i planu działań antyterrorystycznych. Celem tego planu jest wsparcie ochrony przestrzeni publicznych, rozwijanie lepszych zdolności do wykrywania i łagodzenia zagrożeń, poprawa odporności społeczności, a także podnoszenie świadomości obywateli i zaangażowanie na szczeblu regionalnym, lokalnym oraz międzynarodowym.

Analiza SHIELD skupiała się na istotnej części przestrzeni publicznych: miejscach kultu, które mają szczególną wartość, jaką

W szczególności:

1

Z jednej strony, **podnoszenie świadomości:**

- na temat bezpieczeństwa na podstawie naszej analizy danych i trendów dotyczących brutalnych napadów oraz zamachów terrorystycznych na miejsca kultu w Europie w ostatnich dwóch dekadach, dla każdej z trzech głównych religii: **chrześcijańskiej, żydowskiej i muzułmańskiej;**
- na temat praktyk i podejść zapobiegających radykalizacji prowadzącej do przemocy i polaryzacji.

2

Z drugiej strony, **dostarczenie praktycznych i operacyjnych wskazówek:**

- na temat **narzędzi oceny ryzyka** do identyfikacji najbardziej wrażliwych części i wydarzeń w miejscach kultu;
- na temat **środków technicznych bezpieczeństwa**, które należy wdrożyć w celu wzmocnienia międzywyznaniowej ochrony miejsc kultu;
- na temat **podejść, których celem jest łagodzenie skutków ataku** poprzez stosowanie protokołów awaryjnych wraz z zapewnieniem wsparcia dla ofiar.

należy starannie zachować. W rzeczywistości zarówno wierzący, jak i niewierzący we wszystkich społecznościach uznają je za posiadające silną wartość symboliczną, wokół której kształtuje się wspólne poczucie tożsamości oraz spójność społeczna na szczeblu lokalnym, narodowym i europejskim.

Konsorcjum projektu, w skład którego wchodzi szeroki zakres interesariuszy i ekspertów w tej dziedzinie, opracowało zestaw strategii, narzędzi i zaleceń, którym teraz dzielimy się z czytelnikami tego podręcznika, przeznaczonego dla **liderów wspólnot religijnych, ich menedżerów ds. bezpieczeństwa, lokalnych decydentów i przedstawicieli organów ścigania**. Celem jest dostarczenie informacji i praktycznych wskazówek, które mogą wspierać kompleksowy system ochrony.

Aby w pełni wykorzystać zawartość tego podręcznika, naszą wstępną rekomendacją dla czytelników jest pamiętanie o znaczeniu **nawiązywania i utrzymywania współpracy** między władzami publicznymi, liderami religijnymi i ekspertami ds. bezpieczeństwa, co obejmuje **tworzenie jasnych kanałów komunikacji** oraz dostarczanie informacji i świadomości na temat zagrożeń bezpieczeństwa.

Aby ułatwić czytanie tego podręcznika, staraliśmy się ograniczyć specjalistyczną terminologię do minimum. Jednak konieczne jest **wyjaśnienie terminologiczne** pod koniec tego wprowadzenia. Należy zauważyć, że nie istnieje oficjalna i powszechnie akceptowana definicja terroryzmu, a określenie zdarzenia jako ataku terrorystycznego niesie ze sobą implikacje ideologiczne i polityczne. Dlatego konsorcjum SHIELD zdecydowało się przyjąć szersze pojęcie "atak gwałtowny lub terrorystyczny", aby objąć wszystkie przestępstwa motywowane przyczynami politycznymi, religijnymi lub kulturowymi – zwykle określane jako terroryzm, ekstremizm gwałtowny, fundamentalizm, zbrodnie z nienawiści – przeciwko miejscom kultu.

Na koniec redaktorzy i recenzenci tego podręcznika dziękują wszystkim partnerom konsorcjum projektu, którzy pracowali nad analizami i produktami SHIELD. Sieci organizacji religijnych, ekspertom ds. bezpieczeństwa, policji, radom miast i firmom technologicznym, którym leży na sercu wolność i bezpieczeństwo jednostek oraz chcą, aby społeczności praktykowały swoją wiarę i żyły bez strachu.

Grudzień 2023

Aby zapewnić jak najszersze rozpowszechnienie tego podręcznika, partnerzy projektu zgodzili się dostarczyć cyfrową wersję przetłumaczoną na swoje narodowe języki. Są one dostępne tutaj: <https://shieldproject.eu/handbook>

Pierwsze warsztaty projektu Shield 1 grudnia 2022 w 'Grande Moschea' w Rzymie

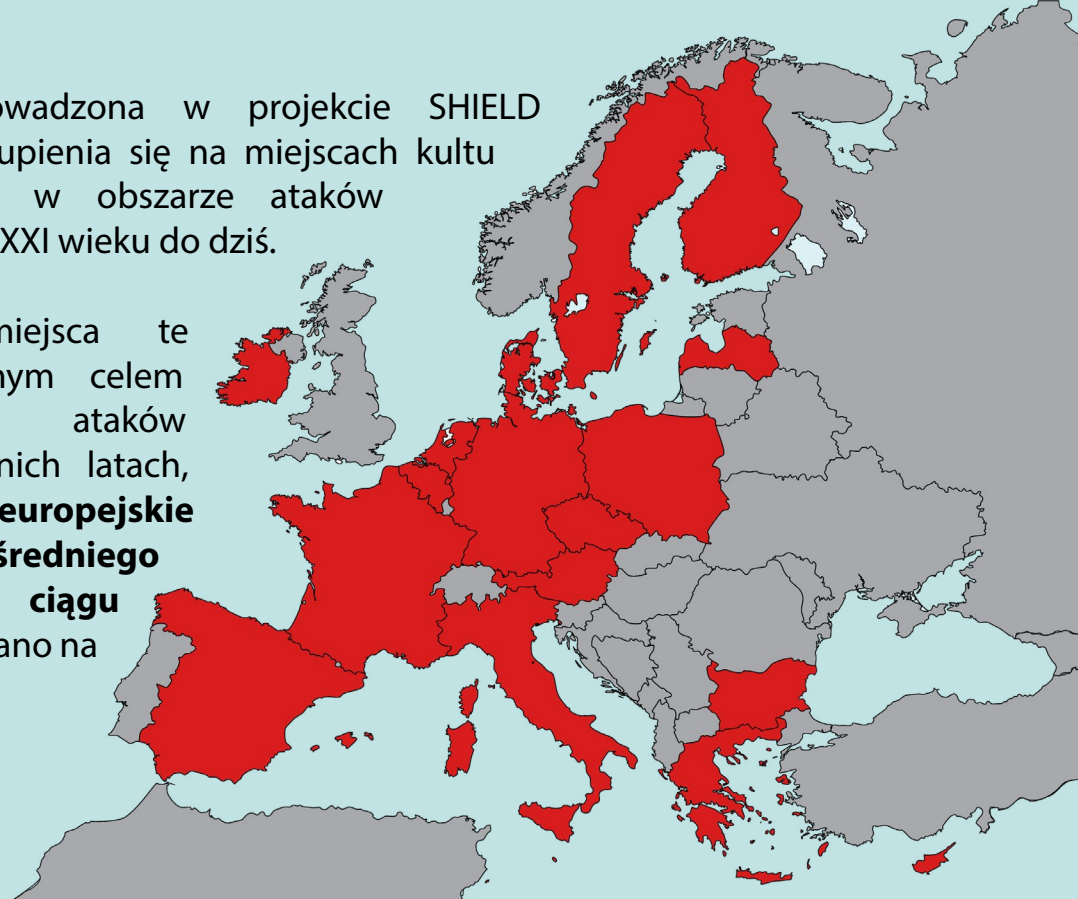
02

ANALIZA

DANYCH STATY-
STYCZNYCH

Analiza danych przeprowadzona w projekcie SHIELD potwierdziła znaczenie skupienia się na miejscach kultu i budynkach religijnych w obszarze ataków gwałtownych od początku XXI wieku do dziś.

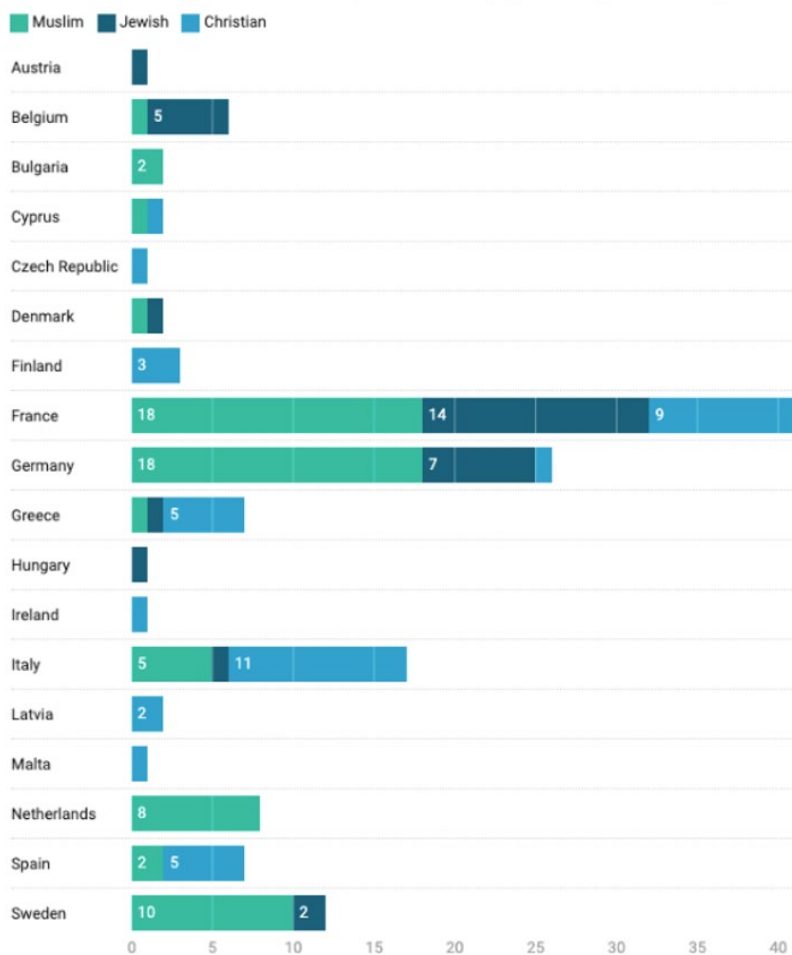
Faktycznie, chociaż miejsca te nie zawsze były głównym celem najpoważniejszych ataków terrorystycznych w ostatnich latach, **niemal wszystkie kraje europejskie doświadczyły bezpośredniego ataku gwałtownego w ciągu ostatnich 20 lat**, jak pokazano na tej mapie.

Kraje UE, które doświadczyły co najmniej jednego gwałtownego ataku na budynki religijne

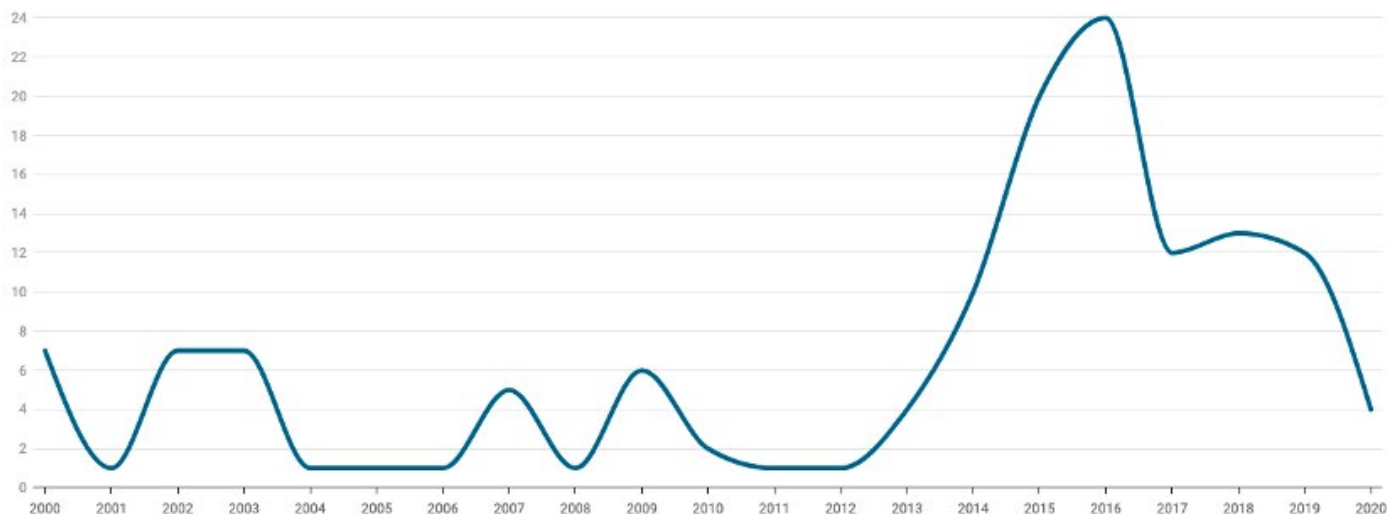
Na podstawie tej samej zebranej analizy danych, projekt SHIELD opracował również rozkład gwałtownych ataków według kraju i religii, koncentrując się na trzech głównych wyznaniach monoteistycznych, jak to zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Number of violent attacks per country per targeted religion

Liczba gwałtownych ataków na kraj na cel religijny

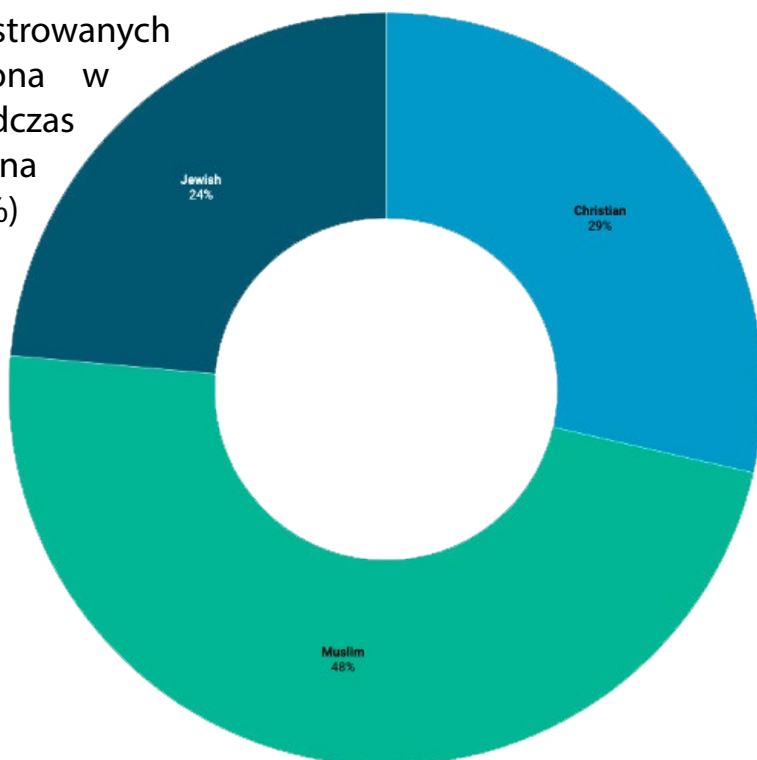
Poniższy wykres ilustruje ilościowy rozkład ataków na osi czasu, wyraźnie pokazując fluktuacje w ciągu ostatnich 20 lat i szczyt między 2013 a 2017 rokiem. Szczyt, który wzmacnia motywację projektu SHIELD do skupienia się na ochronie religijnych miejsc kultu.

Liczba gwałtownych ataków na miejsca kultu między 2000 a 2020 rokiem

Ponadto, prawie połowa zarejestrowanych gwałtownych ataków była wymierzona w społeczność muzułmańską (48%), podczas gdy reszta ataków jest równo podzielona między społeczności chrześcijańską (29%) i żydowską (24%).

Procentowy udział gwałtownych ataków na 3 religie monoteistyczne w UE

Niniejsze dane statystyczne, które obejmują ataki zarówno na budynki, jak i ludzi, pozwalają wysnuć kilka dość **istotnych wniosków**:

- 1. Społeczność muzułmańska:** często staje się celem ataków w krajach z większymi społecznościami muzułmańskimi, takimi jak Francja, Niemcy i Szwecja. Jednakże Włochy i Holandia również doświadczyły znaczących ataków, mimo niskiego odsetka muzułmanów. Konflikty polityczno-religijne przyczyniły się do wzrostu przemocy ze strony białych supremacjonistów i prawicowego ekstremizmu, co doprowadziło do licznych aktów terroru przeciwko muzułmańskim miejscom kultu.

- 2. Społeczność chrześcijańska:** napotyka na różnego rodzaju ataki, które są trudne do przeanalizowania, ponieważ stoją za nimi różne motywacje i podmioty. Niektóre ataki są motywowane wandalizmem (podobnie jak w przypadku innych społeczności), skrajnie lewicowymi lub anarchistycznymi grupami (zwłaszcza w Grecji i we Włoszech), a głównie islamskim dżihadyzmem, który ma na celu zniszczenie i podważenie symboli europejskiej tożsamości, a czasem bezpośrednio skrzywdzenie ludzi.
- 3. Społeczność żydowska:** cierpi z powodu zaskakująco brutalnych ataków, które często skutkują ofiarami śmiertelnymi. Chociaż stanowią oni zaledwie 25% wszystkich ataków i tylko 0,2% całej populacji Unii Europejskiej, są nieproporcjonalnie często celem ataków różnych podmiotów, zwłaszcza skrajnej prawicy i dżihadystów islamskich.

Ta analiza danych, oprócz przedstawienia obrazu sytuacji w Europie na przestrzeni dwóch dekad, posłużyła jako podstawa dla projektu SHIELD do zbadania modus operandi obecnego we wszystkich tych atakach. Dzięki temu badaniu i dodatkowym dwudziestu wywiadam przeprowadzonym z przedstawicielami różnych wspólnot religijnych, byliśmy w stanie:

- a. ocenić poziom świadomości i przygotowania różnych wspólnot religijnych w Europie, a tym samym;
- b. opracować proponowane narzędzie oceny podatności i odpowiednie środki bezpieczeństwa, dostosowane do możliwych scenariuszy w oparciu o rodzaj budynku religijnego i jego lokalizację, przedstawione w rozdziałach 4 i 5 tego podręcznika.

03 WCZESNA PREWENCJA

Analiza ostatnich ataków przedstawionych w poprzednim rozdziale ujawniła, że miejsca kultu religijnego nie były odpowiednio chronione z powodu niedoszacowania ryzyka. Mimo że ryzyko zostało zidentyfikowane na poziomie narodowym, **małe i/lub lokalne miejsca kultu były albo nieświadome zagrożeń, albo nie były w stanie wdrożyć środków łagodzących.** Dlatego, zanim przedstawimy ocenę podatności i środki bezpieczeństwa, ważne jest zalecenie pewnych **podejść i praktyk mających na celu podniesienie świadomości na wczesnym etapie prewencji.**

Brak postrzegania ryzyka na poziomie lokalnym może oznaczać brak świadomości, jak działa przemoc polityczna: **wydarzenie geopolityczne, dalekie od naszych społeczności, może wywołać reperkusje i wpłynąć na nie.** Mamy uderzający przykład tej dynamiki w wojnie na Bliskim Wschodzie, która wybuchła 7 października 2023 roku i która natychmiast doprowadziła do wznowienia ataków terrorystycznych w Europie w kolejnych tygodniach; globalnie wzrosła ilość incydentów o charakterze antysemitycznym i islamofobicznym, wzrosła również liczba alarmów różnych agencji wywiadowczych lub antyterrorystycznych dotyczących bezpieczeństwa wspólnot religijnych i miejsc kultu. Tak więc, od czasu ataków bombowych w Madrycie w 2004 r. i w Londynie w 2005 r., wiele krajów europejskich i Unia Europejska opracowały **programy i polityki mające na celu zapobieganie radykalizacji prowadzącej do terroryzmu.** Celem takich polityk jest **zwiększenie odporności i wysiłków lokalnych społeczności, aby jak najszybciej przerwać proces radykalizacji przemocowej,** dana osoba lub grupa zaangażuje się w działalność przestępczą.

Chociaż projekt Shield nie skupiał

się na pracy nad wczesną prewencją, to podczas wszystkich wydarzeń publicznych, które organizował lub w których uczestniczył podkreślał **znaczenie dla władz lokalnych, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji religijnych prowadzenia praktyk wspierających ochronę spójności społecznej** oraz odporności obywateli i społeczności. Praca nad wczesną prewencją ma na celu przede wszystkim **unikanie ryzyka polaryzacji i radykalizacji** opinii oraz punktów widzenia na tematy wrażliwe, niezależnie od tego, czy są one natury politycznej czy religijnej.

Działania dialogu międzyreligijnego i międzykulturowego stanowią centralną oś pracy prewencyjnej, która powinna być zawsze otwarta i ciągła w kontekście konfliktów coraz bardziej powiązanych na poziomie międzynarodowym, jak zgodzili się wszyscy główni przedstawiciele religii, którzy uczestniczyli w warsztacie SHIELD

w Rzymie w 2022 roku. **Zaleceniem** dla liderów wspólnot religijnych, decydentów politycznych i przedstawicieli organów ścigania (LEAs) jest zatem **ustanowienie lokalnych sieci** - otwartych dla odpowiednich interesariuszy, takich jak system edukacyjny, usługi opieki społecznej, więzienia i kuratela, organizacje społeczeństwa obywatelskiego itp. - ze świadomością ryzyka wynikającego z konfliktów globalnych oraz z operacyjną zdolnością do ciągłej interwencji prewencyjnej **na miejscu i w czasie**.

W kwestii zapobiegania polaryzacji i radykalizacji, sieć Świadomości Radykalizacji (Radicalisation Awareness Network - RAN), ustanowiona przez Komisję Europejską w 2021 roku, opracowała obszerny zbiór praktyk, które mogą inspirować czytelników tego podręcznika.

Kolekcja RAN oferuje praktykom, decydentom politycznym i badaczom możliwość czerpania inspiracji z istniejących praktyk oraz znalezienia przykładów dostosowanych do ich lokalnego/szczególnego kontekstu.

https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2021-05/ran_collection_approaches_and_practices_en.pdf

04 NARZĘDZIE OCENY PODATNOŚCI

W ramach wsparcia lokalnych i regionalnych władz w ochronie przestrzeni miejskich, Dyrekcja Generalna ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych Unii Europejskiej (DG HOME) opracowała Narzędzie Oceny Podatności UE (Vulnerability Assessment Tool - VAT) lub Listę Kontrolną (Vulnerability Assessment Checklist - VAC). Narzędzie to ma na celu **praktyczne wsparcie w przyjęciu odpowiednich środków, aby zapobiegać atakom terrorystycznym i łagodzić ich skutki.**

To VAC, pierwotnie adresowane do lokalnych i regionalnych władz, zostało zmodyfikowane i uproszczone przez zespół projektu SHIELD, aby sprostać specyficznym potrzebom miejsc kultu. W każdym przypadku **korzystanie z tego narzędzia wymaga dobrych umiejętności w zakresie bezpieczeństwa przestrzeni publicznej i zarządzania ryzykiem**, dlatego zalecamy czytelnikom tego podręcznika utworzenie **małego wieloagencyjnego zespołu z udziałem odpowiednio wykwalifikowanych ekspertów**, w którym znajdą się odpowiednio wykwalifikowani eksperci. Lokalna polityka bezpieczeństwa powinna zawsze zawierać odniesienie do łagodzenia ryzyka, które jest krytyczne lub poważne dla docelowego obiektu, w naszym przypadku miejsc kultu. **VAC stanowi obiektywny i racjonalny sposób dla interesariuszy na ustalenie ich planów działań i technicznych środków bezpieczeństwa, opisanych w następnym rozdziale.**

VAC SHIELD opiera się na założeniu, że ogólne ryzyko jest wynikiem pomnożenia trzech czynników:

1. Wrażliwość miejsca (w oparciu o wielkość, użytkowanie, architekturę)
2. Zagrożenie dla miejsca (wg modus operandi i strefy bezpieczeństwa)
3. Środki ochrony (poprzez warstwy bezpieczeństwa) w celu zmniejszenia/łagodzenia ryzyka

Zagrożenie jest w dużym stopniu zależne od lokalnych parametrów szkód i prawdopodobieństwa, które są przedstawione w tabeli macierzy, ustalonej przez ekspertów dla każdego miejsca.

Aby uzyskać wyniki oceny ryzyka dla każdej przestrzeni lub budynku, lista analizowanych czynników w ramach VAC musi zostać wprowadzona do tabeli macierzy, która jest częścią **katalogu online** wraz ze **wszystkimi istotnymi plikami.**

Pliki VAC - które obejmują: **a)** wyjaśnienie metodologii, **b)** VAC i **c)** Excel (matryca) w celu uzyskania oceny - są dostępne (w języku angielskim) tutaj:

<https://shieldproject.eu/handbook>

05

ŚRODKI TECHNICZNE BEZPIECZEŃSTWA

BEZPIECZEŃSTWO: SPRAWA WSZYSTKICH WSPÓLNOT RELIGIJNYCH

W Unii Europejskiej podejście do ochrony wspólnot religijnych różni się nieco w zależności od kraju. W niektórych państwach członkowskich ochrona wspólnot religijnych jest postrzegana jako odpowiedzialność rządu i jest wspierana zarówno przez organy ścigania, jak i środki finansowe. W wielu państwach członkowskich jednakże wspólnoty religijne nie mają wsparcia państwa i muszą samodzielnie łagodzić ryzyko, na jakie są narażone. Koszty budowy i eksploatacji systemów bezpieczeństwa są bardzo wysokie, więc dobrze, że Komisja Europejska gruntownie omawia tę kwestię.

Wyniki projektu SHIELD podkreślają, że podstawowym celem tych środków bezpieczeństwa jest ochrona życia

ludzkiego jako najważniejszego priorytetu. Dla wspólnot religijnych priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa i wolności osobom żyjącym i praktykującym swoją wiarę bez strachu. Dlatego też środki bezpieczeństwa skupiają się przede wszystkim na zapobieganiu atakom zagrażającym życiu ludzkiemu, a nie tylko na ochronie mienia. Chociaż ochrona mienia pozostaje istotna, to jest to kwestia drugorzędna w stosunku do **zachowania życia ludzkiego**. Wdrażanie systemów bezpieczeństwa wiąże się z **podejściem warstwowym**, w którym poszczególne rozwiązania działają niezależnie. Idealnie jest wtedy, kiedy wiele środków bezpieczeństwa działających jednocześnie ma na celu skuteczne przeciwdziałanie potencjalnemu atakowi.

Wspólnoty religijne, lokalne władze i organy ścigania w Europie powinny rozważyć następujące **zasady bezpieczeństwa**:

1

Celem obrony jest ochrona życia ludzkiego.

Ochrona mienia jest ważna, ale nie tak ważna jak ochrona bezpieczeństwa członków wspólnoty, gości i odwiedzających. Nieakceptowalne jest, aby życie lub sposób życia wspólnoty były zagrożone.

2

Zapobieganie atakom jest bardziej skuteczne niż ich pokonywanie.

Przygotowanie jest potrzebne, aby zapewnić, że wspólnota jest w stanie odpowiedzieć na konkretne zagrożenia i ataki, ale nacisk powinien być położony przede wszystkim na metody prewencyjne. Zapobieganie obejmuje wiele rzeczy, od biernych środków ochrony, przez tworzenie planów i procesów ochrony, po odpowiednie szkolenie w zakresie reagowania.

3

System bezpieczeństwa musi być systematyczny i warstwowy.

Ataki należy utrzymywać jak najdalej od wrażliwego obszaru. Między chronionymi osobami a napastnikami należy umieszczać progresywnie silniejsze bariery i kontrole, które powinny działać niezależnie od siebie.

4

Zasoby powinny być proporcjonalnie podzielone między trzy filary obrony.

Technologie, zasoby ludzkie i procedury, które będą skuteczne tylko wtedy, gdy będą rozwijane w równym stopniu. Wyniki ciągłej analizy ryzyka powinny być brane pod uwagę przy rozwijaniu filarów obrony. W przypadku nowych zagrożeń należy znaleźć odpowiednie odpowiedzi, biorąc pod uwagę, że muszą one opierać się na współpracy technologii, zasobów ludzkich i procesów bezpieczeństwa.

5

W swoich operacjach siły obronne muszą być proaktywne, a nie pasywne w swoich procesach operacyjnych.

Konieczne są aktywne patrole, kontrole i testy czujności. Zapewniają one zarówno niezbędny efekt odstrasżający, prewencję, jak i wysoką jakość. Utrzymanie dynamicznej obrony nie jest łatwym zadaniem, szczególnie w przypadku długotrwałych okresów braku lub niewykrytych wrogich działań.

6

Szkolenia i ćwiczenia zarówno dla personelu ochrony, jak i dla wspólnoty muszą być stale zapewniane.

Niewystarczające jest zdobycie tylko teoretycznej wiedzy; ćwiczenia bezpieczeństwa muszą być regularnie przeprowadzane. Należy przeprowadzać symulacje, razem z włączeniem zarządzania kryzysowego.

7

Należy przeprowadzać systematyczne, ale losowe weryfikacje i audyty funkcjonowania systemów bezpieczeństwa.

Wszystkie technologie i standardy są jedynie tak mocne, jak ich przestrzeganie. Tam, gdzie to możliwe, działanie systemów bezpieczeństwa powinno być mierzone i oceniane (ćwiczenia taktyczne, autoaudyty, ankiety pracownicze), aby wykazać poprawę jakości.

8

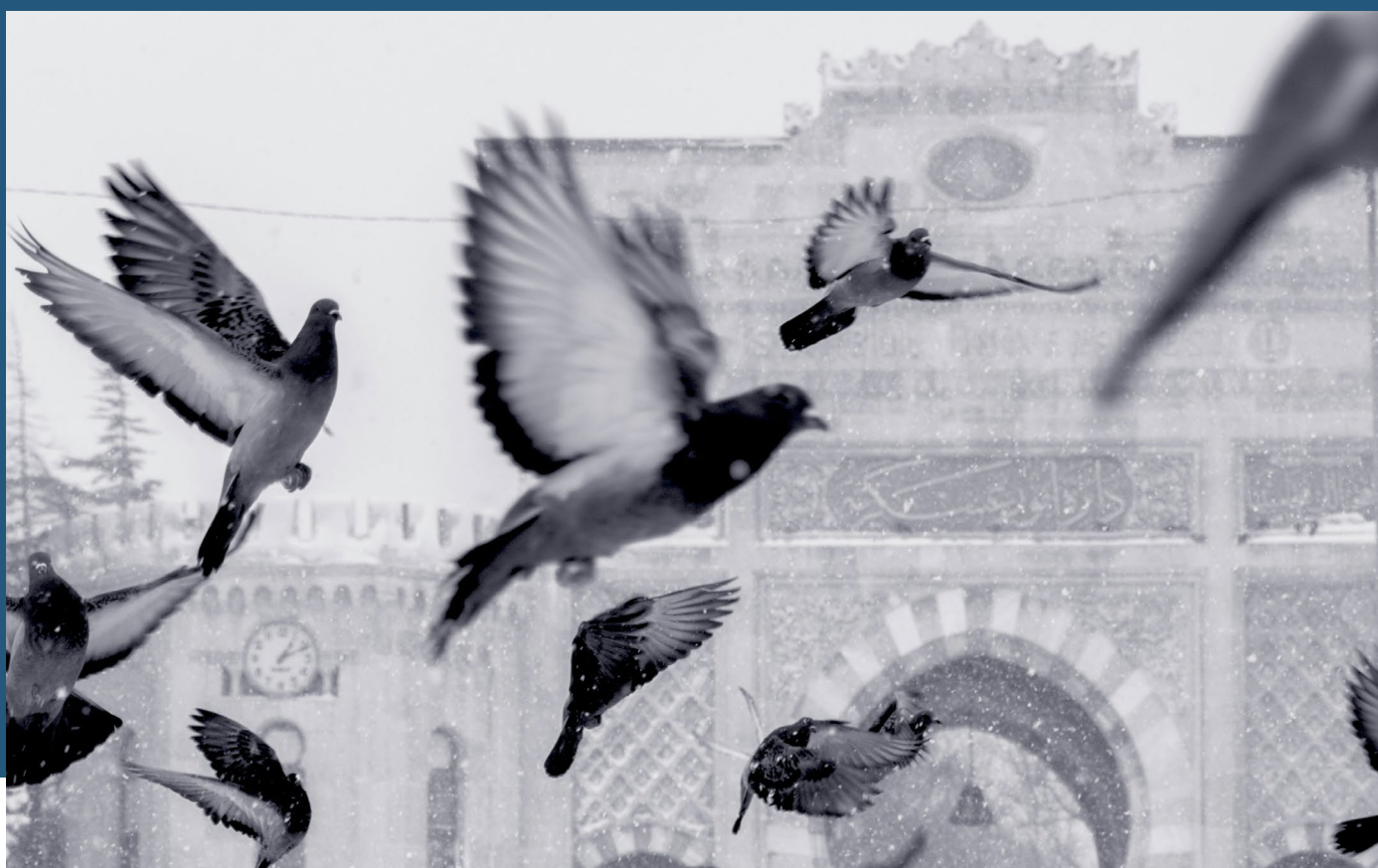
Garantire che sia disponibile personale adeguato a svolgere compiti di sicurezza.

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo powinna być bezpośrednio odpowiedzialna przed liderem wspólnoty, ale powinna również mieć znaczną odpowiedzialność w swoim obszarze, z odpowiednimi uprawnieniami. Należy wybrać rzetelnych i wysoko wykwalifikowanych profesjonalistów, którzy są zaangażowani i kompetentni zawodowo.

9

Należy nawiązać i utrzymywać dobre relacje z wyznaczonymi profesjonalistami w ramach władz.

Zgodnie z zasadą prewencji, informacje o podejrzanych zdarzeniach powinny być udostępniane, a ostrzeżenia powinny być brane pod uwagę. Wyznaczonym przez władze osobom kontaktowym należy wyjaśnić, że ich opinie i zaangażowanie są ważne dla bezpieczeństwa społeczności, a wykryte incydenty i dzielenie się nimi przez społeczność pomogą zapobiegać przestępczości.

Zewnętrzne ogrodzenia

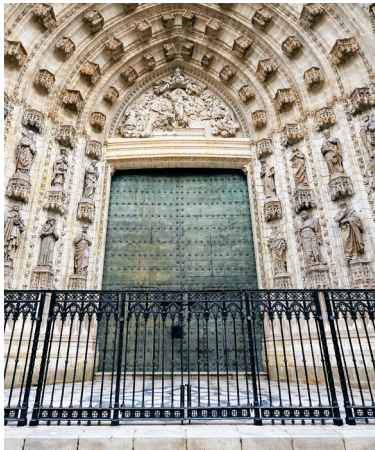
“Fizyczna bariera służy do tworzenia kontrolowanego obszaru dostępu wokół budynku lub aktywów. Bariery fizyczne mogą być używane do definiowania fizycznych granic budynku i mogą pomóc w ograniczeniu, kierowaniu lub utrudnianiu dostępu i stanowić ciągłą przeszkodę wokół miejsca. Bariery fizyczne mogą wywołać psychologiczny efekt odstraszający u każdego, kto planuje nieautoryzowane wejście. Do stworzenia fizycznej bariery można użyć szeregu elementów, zarówno naturalnych, jak i sztucznych. Naturalne elementy bariery obejmują rzeki, jeziora, drogi wodne, strome tereny i inne cechy terenu, które są trudne do przejścia. Sztuczne elementy obejmują ogrodzenia, mury, słupki, donice, betonowe bariery”.

Ogrodzenia i mury są najbardziej powszechną formą ochrony miejsc przed niepożądanym wtargnięciem. Oprócz swojej podstawowej funkcji bezpieczeństwa, ogrodzenia i mury wyznaczają przestrzeń miejsca kultu, a w szczególności jego zewnętrzny obwód. Ogrodzenia mogą być różnego typu, o różnych charakterystykach technicznych, od tych wyłącznie wyznaczających i estetycznych, po te zdolne do zatrzymywania nawet ciężkich pojazdów pędzących z dużą prędkością.

Ogrodzenia są bardzo skuteczne, ponieważ tworzą zarówno fizyczną, jak i psychologiczną barierę, która wyznacza dobrze określony obszar. Ogrodzenia mają jednak pewne dość precyzyjne ograniczenia: jeśli są zbyt niskie i/lub wykonane z nieodpornego materiału, nie mogą być skuteczne, ponieważ ulegają degradacji, łamaniu i nie wytrzymują uderzenia pojazdu lub eksplozji. Ponadto, można je łatwo obejść, neutralizując ich funkcje. Kolejnym elementem do rozważenia jest nadzór nad ogrodzeniami: bez minimalnego wyposażenia dozoru (kamer CCTV) istnieje ryzyko polegania na przekonaniu, że ogrodzenia nie zostaną przekroczone. Ogrodzenia nie są w stanie powstrzymać uzbrojonych osób.

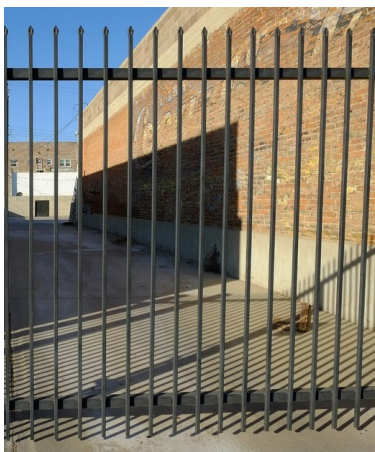
Niemniej jednak często są niezbędnym narzędziem przy zabezpieczaniu miejsc kultu, ponieważ tworzą początkową barierę, granicę między zewnętrznym obwodem a miejscem kultu. Wreszcie, należy pamiętać, że ogrodzenia powinny być projektowane z właściwym bilansem między potrzebą bezpieczeństwa a spójnością z otoczeniem, przy jednoczesnym respektowaniu lokalnych przepisów dotyczących instalacji barier bezpieczeństwa.

Jak można sobie wyobrazić, najbardziej krytyczną cechą ogrodzeń jest, oprócz prawdopodobieństwa naruszenia zewnętrznego obwodu bez odpowiedniej kontroli, punkt wejścia, który jeśli nie jest strzeżony, stanowi kluczowy punkt krytyczny. Istnieje wiele typów ogrodzeń, oto niepełna lista ogrodzeń, w zależności od różnych charakterystyk:

Ogrodzenia z metalowych prętów:

ten typ ogrodzenia jest jednym z najbardziej odpowiednich do ochrony miejsc kultu. Pod względem estetycznym mogą być dostosowane do każdego kontekstu, ponieważ jeśli są nowo zbudowane, mogą naśladować styl miejsca kultu lub otaczających budynków. Pod względem materiałowym są zazwyczaj wykonane z kutego żelaza, co czyni je bardzo bezpiecznymi i trwałymi, chociaż wymagają konserwacji. Ich koszt jest wyższy, ale zazwyczaj uniemożliwiają wspinanie się po nich, opierają się przejazdom pojazdów, a w połączeniu z metalowymi płytami oferują również dobrą prywatność.

Ogrodzenia z pionowych prętów/stalowe:

ten typ ogrodzenia jest dobrym kompromisem między kosztem a efektywnością. Stalowe ogrodzenia można również stworzyć w taki sposób, aby nie można było się po nich wspiąć i mogą mieć różne wysokości, nawet do 4 metrów. W zależności od grubości i rodzaju użytego metalu mogą również zatrzymać pojazdy próbujące przedrzeć się przez nie, zwłaszcza jeśli u podstawy obwodu znajduje się wzmocniony beton. Ten typ ogrodzenia jest również estetycznie bardziej przystosowany do różnych kontekstów.

Ogrodzenia z siatki spawanej i/lub z siatki łańcuchowej:

ten typ bariery jest zdecydowanie najtańszy, najłatwiejszy w montażu i z minimalnymi kosztami konserwacji. Dostępne są w różnych wysokościach, ale najczęściej około 1,80 metra. Chociaż jest to najłatwiejsze i najtańsze ogrodzenie, oferuje również najmniejszą ochronę, ponieważ można je łatwo pokonać i uszkodzić, nie jest w ogóle odporne na przejazd pojazdów i estetycznie może nie podnosić wartości miejsca kultu. Tylko jeśli ogrodzenie jest umocowane na wzmocnionej betonowej podstawie wokół obwodu, mogłoby zatrzymać pojazdy, ale w każdym przypadku pozostają wszystkie istniejące wrażliwości.

Bariery ha-ha lub bariery 'saut de loup':

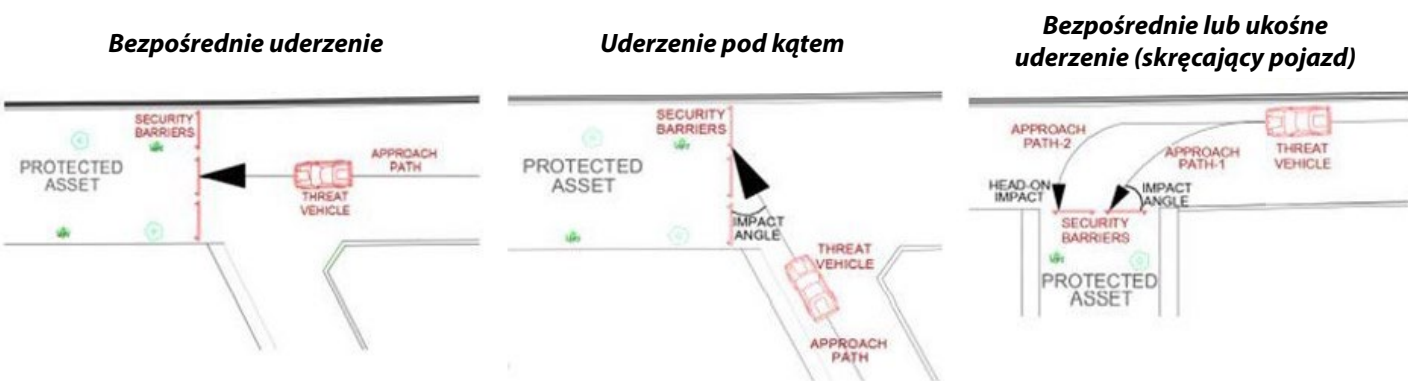
bariera ha-ha to element krajobrazu zagłębionego, który tworzy pionową barierę (szczególnie po jednej stronie) jednocześnie zachowując nieprzerwany widok na krajobraz po drugiej stronie. Zapobiega wjazdowi pojazdów i wtargnięciu nieautoryzowanych osób do określonego obszaru, jednocześnie zachowując widok z wnętrza na zewnątrz.

Systemy przeciwtaranowe

W ostatnich latach zaobserwowano rosnącą tendencję do ataków polegających na taranowaniu pojazdami miękkich celów takich jak ludzie. Ta rosnąca tendencja ataków pojazdami, charakteryzująca się celowym poruszaniem się z dużą prędkością w kierunku publiczności w celu maksymalizacji liczby ofiar ludzkich lub wykorzystywaniem ich do transportowania improwizowanych ładunków wybuchowych (IED) w pobliżu obiektów, dotyczy również miejsc kultu.

Zwiększone wykorzystanie ataków pojazdami przypisuje się ich stosunkowo łatwemu planowaniu, dostępności i minimalnym wymaganiom wiedzy specjalistycznej potrzebnej do przeprowadzenia ataku. Aby zablokować lub zminimalizować szkody spowodowane tymi atakami, wymagana jest skuteczna strategia ochrony fizycznego obwodu. Strategia ta opiera się na wdrożeniu systemów zapobiegających taranowaniu, które są przeszkodami działającymi jako bariery. Te systemy przeciwtaranowe zatrzymują pojazd o złych zamiarach, jeśli próbuje naruszyć obwód bezpieczeństwa, zmuszając go do zmniejszenia prędkości lub całkowitego zatrzymania, unieszkodliwiając go, zanim spowoduje zniszczenie i zranienie ludzi. Te systemy powinny być umieszczone w poprzek dróg i przejść i mogą być aktywne lub pasywne, stałe lub tymczasowe, mogą być również wykonane z różnych materiałów, takich jak stal, beton i skała. Duże rośliny i drzewa mogą być również wykorzystywane jako systemy zapobiegające taranowaniu, są mniej inwazyjne (ale mimo to z takim samym stopniem skuteczności) i bardziej przyjazne dla środowiska.

Aby zrozumieć, które systemy przeciwtaranowe są najbardziej efektywne dla konkretnego miejsca kultu, należy przeprowadzić ocenę ryzyka i podatności, w szczególności wyobrażając sobie wiele scenariuszy ataku, potencjalny rozmiar i prędkość pojazdu, możliwe trasy ataku. Te elementy pomogą w określeniu potrzebnego typu barier.

Przykład obliczeń scenariusza i trajektorii

Celem bariery jest pochłonięcie energii kinetycznej pędzącego pojazdu w punkcie zderzenia, zatrzymując jego penetrację lub powodując mu znaczące uszkodzenia, tak aby musiał zatrzymać się zaraz po tym. Dodatkowo te bariery mogą działać jako czynnik odstrasżający, funkcjonując jako psychologiczna przeszkoda dla potencjalnych napastników.

Poniżej dodaliśmy kilka przykładów systemów zapobiegających taranowaniu lub innych elementów architektonicznych, które mogą być wykorzystane jako systemy zapobiegające taranowaniu:

Bolardy:

te elementy są jedną z najczęściej używanych form barier. Są przeważnie stosowane w centrach miast i obszarach pieszych. Zazwyczaj wykonane ze stali, wzmocnionego betonu lub połączenia tych dwóch materiałów. Ich wąska forma i mały rozmiar sprawiają, że są mniej inwazyjne w porównaniu z innymi rozwiązaniami. Bolardy są kosztownym i pragmatycznym rozwiązaniem, które mogłoby być szeroko stosowane do ochrony miejsc kultu. Bolardy mogą być stałe lub chowane, i wyposażone w światła, jeśli muszą być widoczne.

Bariery tymczasowe:

są przenośne i ponieważ nie są budowane z fundamentem na ziemi, opierają się na agregacji wielu barier, aby zapobiec atakom taranowania. Są zazwyczaj stosowane podczas dużych imprez publicznych lub jako tymczasowa instalacja, aby nie ingerować w ziemię, chociaż czasami to tymczasowe rozwiązanie staje się trwałe. Niestety, te elementy nie są najbardziej efektywne w celu ochrony miejsc kultu i nie pasują zbyt dobrze do krajobrazu miejskiego. Są pomocne w przypadku dużych imprez publicznych przyciągających tłumy, ale nie jako długoterminowe rozwiązanie.

Elementy architektury i krajobrazu:

utwardzone elementy miejskiego wyposażenia i krajobrazu, które płynnie integrują się z otoczeniem miejskim, są również używane jako cenne formy barier, mające na celu blokowanie ataków pojazdów. Czasami składają się one z elementów o podwójnym lub wielokrotnym zastosowaniu (takich jak latarnie, przystanki autobusowe, znaki drogowe, rzeźby, ławki), a ich główną zaletą jest minimalny wpływ wizualny. Kiedy są łączone z innymi formami barier, takimi jak słupki, stają się bardzo skuteczne. Poniżej znajduje się częściowa lista potencjalnych elementów, które mogą być używane jako systemy przeciwtaranowe:

Ławki z betonu zbrojonego:

ten element może stanowić doskonałą formę ochrony, jeśli zostanie umieszczony w strategicznych i precyzyjnych miejscach. Mogą być rozmieszczone w celu stworzenia fikcyjnego obwodu wokół miejsca kultu lub w obszarach dla pieszych, aby uniemożliwić zbliżanie się pojazdów. Mogą również być dobrze zintegrowane z otoczeniem, poprzez pokrycie ławki drewnem i elementami

dekoracyjnymi, takimi jak rośliny. Ważne jest, aby struktura była w jakiś sposób wbudowana w ziemię, aby uniknąć fragmentacji w przypadku wybuchu. Innym elementem, który można rozważyć, jest mur z betonu, który jest bardzo skuteczny, ale niestety nie zawsze estetycznie pasuje do otoczenia.

Duże donice i rabaty:

mogą być wykonane z metalu, jednak jeszcze lepszym materiałem byłby beton zbrojony. Duże donice i rabaty powinny mieć te same cechy, co wyżej wymienione ławki. Dobrze by było, gdyby wybrany materiał stanowił potencjalne zagrożenie dla życia, powodując obrażenia w przypadku wybuchu. To samo podejście jest ważne dla wzgórz ziemnych z roślinami, betonowych ławek przeplatanych roślinami i/lub trawą.

Drzewa:

duże drzewa są bardzo ważnym źródłem ochrony przed próbą wtargnięcia pojazdu na obszar, szczególnie jeśli drzewa są umieszczone w gęstym rzędzie. Oczywiście drzewa powinny być dość duże i masywne, a być może nie są odpowiednie do centrum miasta czy starego miasta, ale mogą być dobrą opcją dla miejsc kultu otoczonych dużymi pustymi przestrzeniami. Drzewa mają nie tylko dużą wartość krajobrazową, ale także ochronną. Na przykład w przypadku wybuchu drzewa mogą z jednej strony ograniczyć eksplozję, ale z drugiej stanowić źródło potencjalnie poważnych obrażeń. Rzędy drzew mogą być również rozważane jako element integracyjny ogrodzenia, więc są tylko krótko wspomniane w sekcji poświęconej ogrodzeniom.

Bloki i skały:

gdy ich rozmiar jest szczególnie duży, a umieszczenie gęste, mogą działać jako bariery, zapobiegając wtargnięciu pojazdu na obszar. W zależności od rodzaju minerału mogą być odporne na wybuch w różnym stopniu.

Sadzenie żywopłotów:

Sadzenie żywopłotów może być dobrą alternatywą dla budowania muru obronnego w celach bezpieczeństwa, szczególnie dla miejsc kultu lub innych miejsc publicznych. Może pomóc zablokować widok potencjalnych napastników i uczynić obszar bardziej naturalnym, jednocześnie będąc ekonomicznym. Ważne jest jednak, aby wybrać odpowiedni rodzaj roślinności dla konkretnego klimatu i miejsca, w którym będą sadzone. Niewłaściwy rodzaj roślin może nie zapewniać wystarczającej osłony lub wymagać nadmiernej konserwacji, co może zniweczyć korzyści płynące z używania żywopłotów dla bezpieczeństwa. Dodatkowo niektóre kształty

koron drzew mogą zapewniać ochronę przed falami uderzeniowymi spowodowanymi przez wybuchy. Dlatego ważne jest, aby rozważyć konkretne potrzeby bezpieczeństwa obszaru podczas wyboru rodzaju roślinności i innych naturalnych obron. Ogólnie rzecz biorąc, sadzenie żywoplotów i innych form naturalnej obrony może być skutecznym sposobem na zwiększenie bezpieczeństwa, jednocześnie zachowując naturalne piękno obszaru. Jednak ważne jest, aby starannie rozważyć konkretne potrzeby lokalizacji i wybrać odpowiedni rodzaj roślinności i innych naturalnych obron, aby zapewnić niezbędną ochronę.

Personel ochrony

Wśród wielu istniejących rozwiązań do ochrony miejsc kultu (places of worship - PoW), kluczową rolę odgrywa personel ochrony. Możliwe są głównie trzy rodzaje patroli:

1. Patrol pieszy;
2. Patrol zmotoryzowany;
3. Patrol hybrydowy (patrol wykonywany przez pojazdy bezałogowe, które mogą być zdalnie monitorowane przez ludzi).

Oczywiście podstawowym elementem do rozważenia przy wyborze jednego z tych rozwiązań jest geograficzny zasięg terytorium do patrolowania oraz koszty związane z zaangażowaniem zasobów.

Francuscy żołnierze patrolujący synagogę

Należy przypomnieć, że patrole i identyfikowalny personel ochrony sami w sobie stanowią formę odstraszenia. Niemniej jednak, celem personelu ochrony jest zapewnienie bezpieczeństwa określonym strefom, w szczególności:

- otoczeniu PoW, w tym parkingom, chodnikom i drogom dojazdowym;
- bezpośredniemu otoczeniu PoW;
- wewnątrz PoW;
- innym elementom (budynkom, sprzętowi, materiałom), które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób lub bezpieczeństwa budynków.

Wśród obowiązków personelu ochrony należy wymienić stałe weryfikowanie już zidentyfikowanych słabych punktów; kontrolowanie wejść; weryfikowanie stanu barier bezpieczeństwa (ogrodzeń, zamkniętych drzwi, bram itp.) oraz podejrzane zachowania osób i identyfikowanie potencjalnych zagrożeń, takich jak pozostawione bez nadzoru przedmioty.

Jeśli patrołowanie nie jest gwarantowane przez organy ścigania, a jest organizowane przez same wspólnoty religijne, należy przestrzegać kilku podstawowych zasad. Dzięki zastosowaniu tych środków można uniknąć pewnych luk w bezpieczeństwie:

- **Patrołowanie powinno być nieprzewidywalne:** różne harmonogramy patrołowania powinny być ustalane w zależności od potrzeb PoW i konkretnej sytuacji (np. jeśli PoW jest otwarte przez cały tydzień, czy jeśli zawsze jest zatłoczone, jakie wydarzenia przyciągają dużo osób). Częstotliwość i czas patrołowania powinny być ustalane po odpowiedniej ocenie ryzyka i podatności na zagrożenia.
- **Trasy patrołowania nie powinny być zawsze takie same:** należy rozważyć stworzenie różnych planów tras patrołowania. Jeśli okolica ma małe drogi (np. centrum starego miasta), należy przynajmniej rozważyć różne punkty początkowe i końcowe.
- Patrołowanie polega nie tylko na fizycznej obecności jako środka odstraszącego, ale także na codziennych konkretnych działaniach, takich jak weryfikacja następujących elementów:
 - » stan infrastruktury i elementów bezpieczeństwa (bariery, ogrodzenia i skuteczne ograniczenie zamkniętych obszarów itp.);
 - » punktualna weryfikacja przed i po konkretnych wydarzeniach, gdzie spodziewane są tłumy;
 - » podejrzane zachowania osób w okolicach;
 - » podejrzany ruch lub parkowanie pojazdów;
 - » akty wandalizmu, zwłaszcza jeśli rozpowszechniana jest mowa nienawiści;
 - » integralność infrastruktury bezpieczeństwa po gwałtownych zjawiskach naturalnych.

Systemy monitoringu wizyjnego

Systemy monitoringu wizyjnego są bardzo pomocne w umożliwieniu szybszej interwencji służb ratunkowych oraz wykrywaniu nietypowych zachowań, takich jak potencjalne działania szpiegowskie. Aby osiągnąć taki cel, niezbędne jest ciągle monitorowanie przez operatora. Systemy, które tylko rejestrują dane i nie przesyłają obrazów w czasie rzeczywistym, są znacznie mniej skuteczne, ponieważ pozwalają jedynie na weryfikację faktów podczas procesu sądowego. Jednakże w obszarach o bardzo niskim ryzyku te rozwiązania mogą być również rozważane. Krajowe przepisy, które mogą znacznie różnić się w zależności od danego kraju, zawsze należy sprawdzać i konsultować, gdy chodzi o ochronę prywatności. Rozwiązania dotyczące współpracy publiczno-prywatnej i zintegrowanego bezpieczeństwa mogą być eksplorowane w różnych krajach. Te opcje wymagają instalacji kamery wideo, za którą płaci podmiot prywatny, ale która przesyła obrazy do pomieszczenia operacyjnego policji. Kamery mogą być następnie skierowane na otwartą przestrzeń publiczną.

Ponieważ kamery mogą być wyposażone w czujniki, które wykrywają potencjalne wtargnięcia, systemy alarmowe nie były brane pod uwagę w tej analizie z perspektywy oszczędności kosztów. Oczywiście użytkownik końcowy ma dowolność instalacji systemów wykrywania wtargnięć w celu zwiększenia bezpieczeństwa.

Kamery bezpieczeństwa są podstawowym i teraz prawie wszechobecnym elementem w wielu domach kultu. Mogą być podzielone na wiele typów, ale przede wszystkim należy dokonać dwóch istotnych rozróżnień:

- **Kamery, które rejestrują, ale nie przesyłają obrazów w czasie rzeczywistym do centrum kontroli:** te kamery są z pewnością użyteczne jako środek odstraszający, ale nie mają elementu prewencyjnego. Ponieważ nie są połączone z centrum kontroli, nie ma operatora zdolnego do monitorowania sytuacji w czasie rzeczywistym i/lub interweniowania w przypadku alarmu. Ten typ kamery jest użyteczny tylko w przypadkach niskiego ryzyka i gdy ryzyka bezpieczeństwa dotyczą tylko mienia, takie jak próby wtargnięć w celu kradzieży i wandalizmu.
- **Kamery połączone z lokalnym centrum kontroli lub salą monitorowania:** ten typ jest najbardziej odpowiedni do skutecznej prewencji i przeciwdziałania najpoważniejszym zagrożeniom skierowanym przeciwko ludziom. W tym względzie ważnym elementem do podkreślenia jest rola operatora(ów) monitoringu, których obowiązkiem jest monitorowanie wszelkich potencjalnych zagrożeń. Systemy CCTV powinny być dostosowane do potrzeb PoW po przeprowadzeniu oceny ryzyka i podatności na zagrożenia. Istnieją dwa główne elementy do rozważenia przy omawianiu kamer CCTV:
 1. Typ kamery;
 2. Lokalizacja kamer.

1. TYPY KAMER

Istnieją dwa główne typy kamer:

1. Kamery cyfrowe (lub kamery IP);
2. Kamery analogowe.

Kamery Internet Protocol (IP) to wszystkie cyfrowe kamery zdolne do wysyłania i odbierania danych za pośrednictwem sieci IP. Są szeroko stosowane jako kamery do monitoringu wizyjnego i występują w różnych projektach i pojemnościach. Kamery wideo analogowe z kolei rejestrują obrazy, nagrywają je i wysyłają jako sygnały analogowe za pośrednictwem kabla koncentrycznego do cyfrowego rejestratora wideo (DVR). Ten ostatni następnie konwertuje sygnały analogowe na sygnały cyfrowe, kompresując plik i przechowując go na dysku twardym.

Zanim podkreślimy główne różnice, zalety i wady kamer do monitoringu analogowego i IP, często pomija się kilka czynników przy porównywaniach między tymi dwoma typami. Obejmują one dwa główne elementy:

1. rozdzielczość: kamery IP rejestrują obrazy lepszej jakości z wyższą rozdzielczością i mają znacznie szersze pole widzenia niż kamery analogowe oraz;
2. przechowywanie: kamera IP może zużywać do 6 razy więcej miejsca na dysku niż kamera analogowa w tym samym czasie. Zależy to również od rozdzielczości i specyfikacji HD kamer.

ZALETY I WADY KAMER IP

<i>Zalety</i>	<i>Wady</i>
Kamery IP posiadają kilka czujników w jednym urządzeniu i mogą obejmować szeroki kąt widzenia. Ponadto, charakteryzują się wyższą rozdzielczością, a co za tym idzie, wyższą jakością obrazu.	W porównaniu z kamerami analogowymi, kamery IP są droższe w instalacji. Jednakże są łatwiejsze do dostosowania i skalowania niż ich analogowe odpowiedniki.
W miarę postępu technologii i pojawiania się coraz większej ilości tych produktów na rynku, kamery IP stają się coraz bardziej przystępne cenowo. Obecnie mamy kilka kamer IP na poziomie podstawowym, które są warte zakupu.	Charakteryzują się wysoką rozdzielczością, dlatego zajmują dużo miejsca na dysku.
Kamery IP są łatwe w instalacji: nie wymagają enkoderów/dekoderów i potrzebują tylko jednego kabla do zasilania i połączenia danych ze switchem sieciowym.	Te kamery mają interfejs użytkownika, który może wymagać pewnego nauczania się przez osoby niezorientowane w technologii.
Oferują zwiększone bezpieczeństwo, ponieważ wideo jest szyfrowane przed transmisją.	

ZALETY I WADY KAMER ANALOGOWYCH

<i>Zalety</i>	<i>Wady</i>
Są znacznie tańsze niż kamery IP, zwłaszcza gdy trzeba zainstalować więcej kamer.	Kamery analogowe nie są idealne do obszarów z dużym ruchem ze względu na niską szybkość klatek i jakość obrazu.
Kamery analogowe są łatwe w użyciu i nie wymagają uczenia się.	Zajmują mniej miejsca, więc potrzeba więcej kamer analogowych do danego projektu niż kamer IP.
Kamery analogowe o wysokiej rozdzielczości (HD) są obecnie dostępne na rynku i charakteryzują się znacznie lepszą jakością obrazu i wideo.	Nie posiadają technologii szyfrowania danych; w związku z tym obrazy i wideo są podatne na ataki cyfrowych hakerów.
Łatwo jest znaleźć instalatora w stosunkowo niskiej cenie.	

Istnieją różne rodzaje kamer, w zależności od ich charakterystyki i przeznaczenia:

- Kamery wewnętrzne: są specjalnie przeznaczone do użytku wewnętrznego i zwykle mają rozdzielczość HD, ale są wykonane z tańszych materiałów niż kamery zewnętrzne.
- Kamery zewnętrzne: odporność na warunki atmosferyczne to główna różnica między kamerami wewnętrznymi i zewnętrznymi IP. Te drugie są wykonane tak, aby wytrzymać znaczne wahania temperatury i wilgotności, podczas gdy pierwsze są odpowiednie do sytuacji z prawie stałą temperaturą i wilgotnością. Dodatkowo, zewnętrzne kamery IP muszą być zdolne do wytrzymywania śniegu, deszczu i kurzu poprzez izolację obudowy, w której znajdują się obwody elektryczne.
- Kamery Pan Tilt and Zoom (PTZ): ta kamera jest zdolna do obracania się w poziomie (od lewej do prawej), odchylania w pionie (w górę i w dół) oraz powiększania (zoomowania). Kamery PTZ są często umieszczane na posterunkach straży, gdzie aktywni pracownicy mogą nimi zarządzać za pomocą zdalnego kontrolera kamery. Ich główną funkcją jest monitorowanie rozległych otwartych obszarów, które wymagają widoków w zakresie 180 lub 360 stopni. W zależności od używanej kamery lub oprogramowania, mogą być również skonfigurowane do automatycznego monitorowania aktywności uruchamianych przez ruch lub przestrzegania określonego harmonogramu.
- Kamery z podczerwienią do widzenia nocnego: ta kamera pozwala na zwiększenie skuteczności monitoringu wideo w warunkach słabego oświetlenia.
- Kamery typu Bullet CCTV: większość kamer typu Bullet oferuje diody LED, które pozwalają kamerze dobrze widzieć w ciemności lub przy słabym oświetleniu; może być używana wewnątrz lub na zewnątrz i wytrzymać surowe warunki atmosferyczne lub ekstremalne temperatury. Kamery Bullet są znane z większego zasięgu niż ich możliwości szerokokątnego pola widzenia i mogą być montowane na dowolnej ścianie, co czyni je świetną opcją do monitorowania zewnętrznego.
- Kamery kopułkowe: kamery bezpieczeństwa w kopule są wszechstronną i subtelnie wyglądającą opcją monitoringu. Jak sugeruje nazwa, obudowa ma kształt kopuły i zwykle jest umieszczana na sufitach lub pod okapami, ponieważ wymagają one poziomej powierzchni montażu. Są niezwykle trwałe, z obudową odporną na wandalizm i mogą wytrzymać wszystkie elementy zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Większość opcji kamer kopułkowych będzie obejmować inteligentne monitorowanie w podczerwieni w nocy, obrazy o wysokiej rozdzielczości i szerokokątny obraz dynamiczny, aby pokryć szeroki zakres obszarów.
- Kamery CCTV 360°: mogą rejestrować wideo lub zdjęcia o kącie 360 stopni.
- Kamery zdolne do rozróżniania ludzi od zwierząt w celu rozpoznania potencjalnych zagrożeń i wysyłania alertów do operatorów bezpieczeństwa.
- Kamery z systemami pozycjonowania.
- Kamery do rozpoznawania tablic rejestracyjnych.
- Kamery zdolne do liczenia osób.

Prawie wszystkie te kamery (kamery IP) mogą być zintegrowane z innymi czujnikami (ruchu, pożaru itp.), aby automatycznie wysyłać alerty do personelu ochrony.

Kamera Pan Tilt and Zoom (PTZ)

Kamery typu Bullet

Kamery kopułkowe

Kamera CCTV 360°

Kamera zdolna do rozpoznawania ludzi

2. LOKALIZACJA KAMER

Oprócz przedstawienia różnych rodzajów kamer bezpieczeństwa i ich charakterystyki, konieczne jest również spojrzenie na ich możliwą lokalizację i inne wytyczne, aby maksymalnie wykorzystać potencjał kamer.

Jedną z pierwszych rzeczy, które przychodzą na myśl, jest to, że rozmieszczenie kamer powinno być starannie przemyślane: mniejsza liczba kamer niż faktycznie potrzeba, pozostawi luki, które mogą być wykorzystane przez złowrogich intruzów, nadmierna ilość kamer będzie kosztować zbyt wiele, nie będzie tak skuteczna, jak się wydaje, a jednocześnie może nawet zniechęcać użytkowników miejsc kultu. Widocznie umieszczone kamery w konkretnych lokalizacjach zwiększają poczucie bezpieczeństwa i pomagają w psychologicznym odstraszeniu, podczas gdy zbyt wiele kamer może prawie wywołać poczucie niepewności.

Ogólnie rzecz biorąc, należy zwrócić uwagę na następujące elementy:

- Zidentyfikować dokładne obszary do monitorowania (nie wszystko musi być monitorowane).
- Zwrócić uwagę na jasność monitorowanego obszaru (niska jasność zmniejszy ogólną definicję, ale zbyt bliskie źródło światła może tworzyć irytujące odbicia).
- Unikać ślepych punktów, takich jak ściany, kolumny, wystające obiekty ograniczające widok kamery.
- Zwrócić uwagę na roślinność: drzewa mogą być poważną przeszkodą w widoku.
- Spróbować zwrócić uwagę publiczności na istnienie kamer monitoringu, z jednej strony dla wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa, a z drugiej jako środek psychologicznego odstraszenia. Jednocześnie kamery muszą estetycznie integrować się z resztą budynku.
- Kamery powinny być umieszczone w taki sposób, aby nie mogły zostać zdegradowane lub zdewastowane bez zauważenia przez inne kamery. Zwykle obowiązuje zasada "kamery obserwujące się nawzajem".

Podsumowując, można zauważyć, że kamery monitoringu są bardzo skutecznym narzędziem, jeśli przestrzega się pewnych zasad i używa tych kamer w efektywny i sprawny sposób.

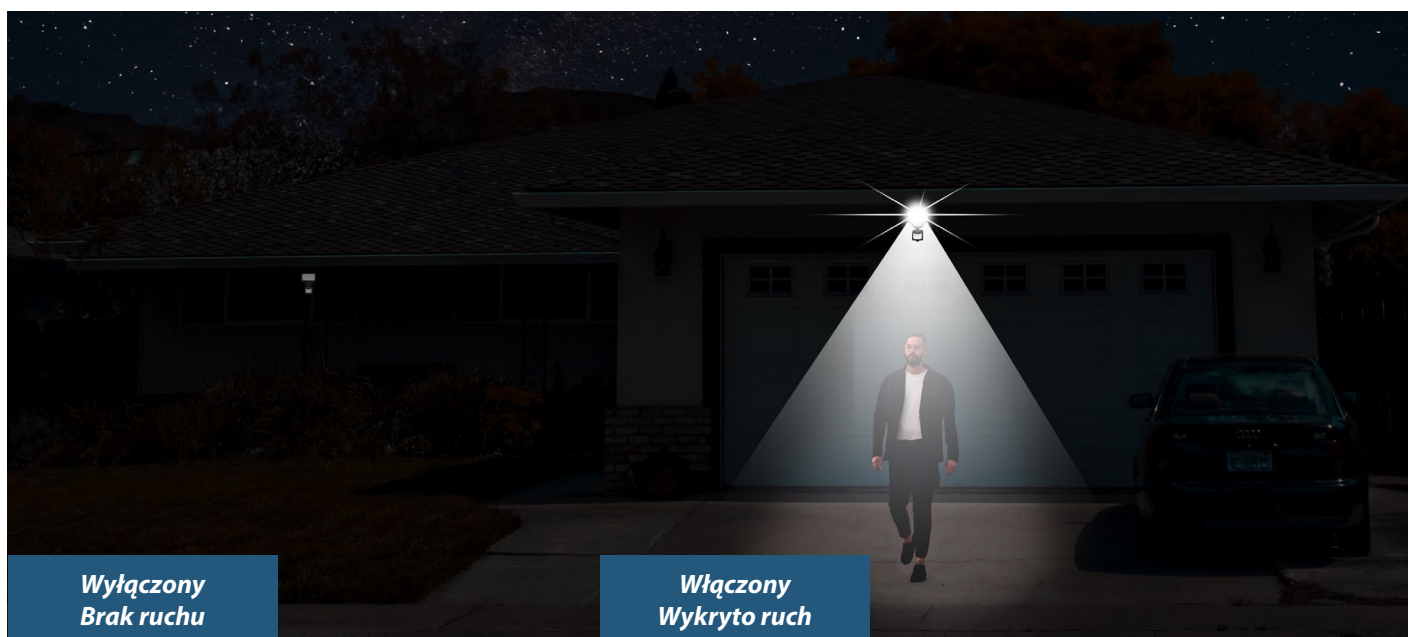

Systemy oświetleniowe

Ta sekcja opisuje dodatkowe oświetlenie zasilane z alternatywnego źródła niż główne (które mogłoby być dostarczane przez administrację lokalną, jeśli budynek znajduje się przy drodze publicznej). Oświetlenie bezpieczeństwa zapewnia poziom oświetlenia umożliwiający wyraźną identyfikację osób lub obiektów i tworzy psychologiczne odstraszenie przed działalnością kryminalną na chronionym obszarze. Istnieją cztery ogólne typy zewnętrznego oświetlenia bezpieczeństwa:

- oświetlenie ciągłe;
- oświetlenie awaryjne;
- oświetlenie przenośne;
- oświetlenie rezerwowe.

Światło czujnika ruchu jest włączane przez czujnik ruchu. Oznacza to zwykle, że światło automatycznie włączy się, gdy ten czujnik (zwany również czujnikiem obecności) zauważy poruszającą się osobę. Może być też mechanizm ręcznego włączania światła, ale nie zawsze. Te czujniki mogą być połączone z systemami CCTV i mogą również automatycznie włączyć alarm w pokoju kontrolnym.

Oświetlenie z czujnikiem ruchu

Systemy aktywnej i pasywnej ochrony przeciwpożarowej

Systemy aktywnej ochrony przeciwpożarowej są jedną z opcji, którą można wziąć pod uwagę, podobnie jak systemy pasywnej ochrony. Za "aktywne" można uznać każde urządzenie, które podejmuje działania w przypadku pożaru. Interwencja, która może nastąpić z udziałem lub bez obecności człowieka, jest konieczna dla aktywnej ochrony. Do tego typu ochrony przeciwpożarowej należą **gaśnice, systemy gaszenia pożaru z hydrantami lub zraszaczami, wyciągi dymu i ciepła, systemy presuryzacji oraz systemy wykrywania pożaru i alarmów.**

Za systemy pasywnej ochrony przeciwpożarowej uważa się wszelkie działania, które łagodzą skutki pożaru bez konieczności interwencji ludzkiej lub uruchomienia urządzenia. Środki te zapobiegają rozprzestrzenianiu się ognia. Są to zatem produkty chroniące elementy konstrukcyjne, wyznaczające komory ognioodporne lub po prostu materiały o niskiej palności, takie jak bariery ogniowe.

Możliwe jest odpowiednie zabezpieczenie miejsc kultu przed ryzykiem podpalenia, które może być inicjowane na różne sposoby, poprzez połączenie systemów aktywnej i pasywnej ochrony. Na przykład, ktoś mógłby włamać się do miejsca kultu w nocy i podpalić drewniane wyposażenie lub rzucić butelką koktajlu Mołotowa w drzwi miejsca kultu (PoW) podczas uroczystości lub gdy ludzie wychodzą. Butelka koktajlu Mołotowa mogłaby zostać również wrzucona do wnętrza budynku po stłuczeniu okna kamieniem. Ponieważ łączy on systemy ochrony, które są automatycznie aktywowane z innymi, które muszą być ręcznie aktywowane przez operatora, kombinacja systemów ochrony przeciwpożarowej przedstawionych poniżej jest dobrą opcją do zapewnienia ochrony budynku zarówno w ciągu dnia, jak i w nocy. Należy jednak pamiętać, że przepisy przeciwpożarowe mogą znacznie różnić się w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. W związku z tym, przedstawione tu ogólne pomysły muszą zostać opracowane w momencie instalacji pod kierunkiem wykwalifikowanego technika, który jest zaznajomiony z wdrażaniem lokalnych przepisów. Należy również pamiętać, że zgodnie z lokalnymi przepisami krajowymi miejsca kultu mogą nie podlegać przepisom przeciwpożarowym lub podlegać im, ale z istotnymi ograniczeniami w stosunku do innych. Oczywiście wymaga to dużej elastyczności w stosowaniu proponowanych tu rozwiązań.

Systemy zraszaczy

System zraszaczy

System zraszaczy jest automatycznym systemem gaszenia pożaru działającym jak deszcz. Jego celem jest wykrycie obecności pożaru i kontrolowanie go, aby gaszenie mogło zostać zakończone innymi środkami, lub aby ugasić go na początkowym etapie (ESFR - Early Suppression Fast Response).

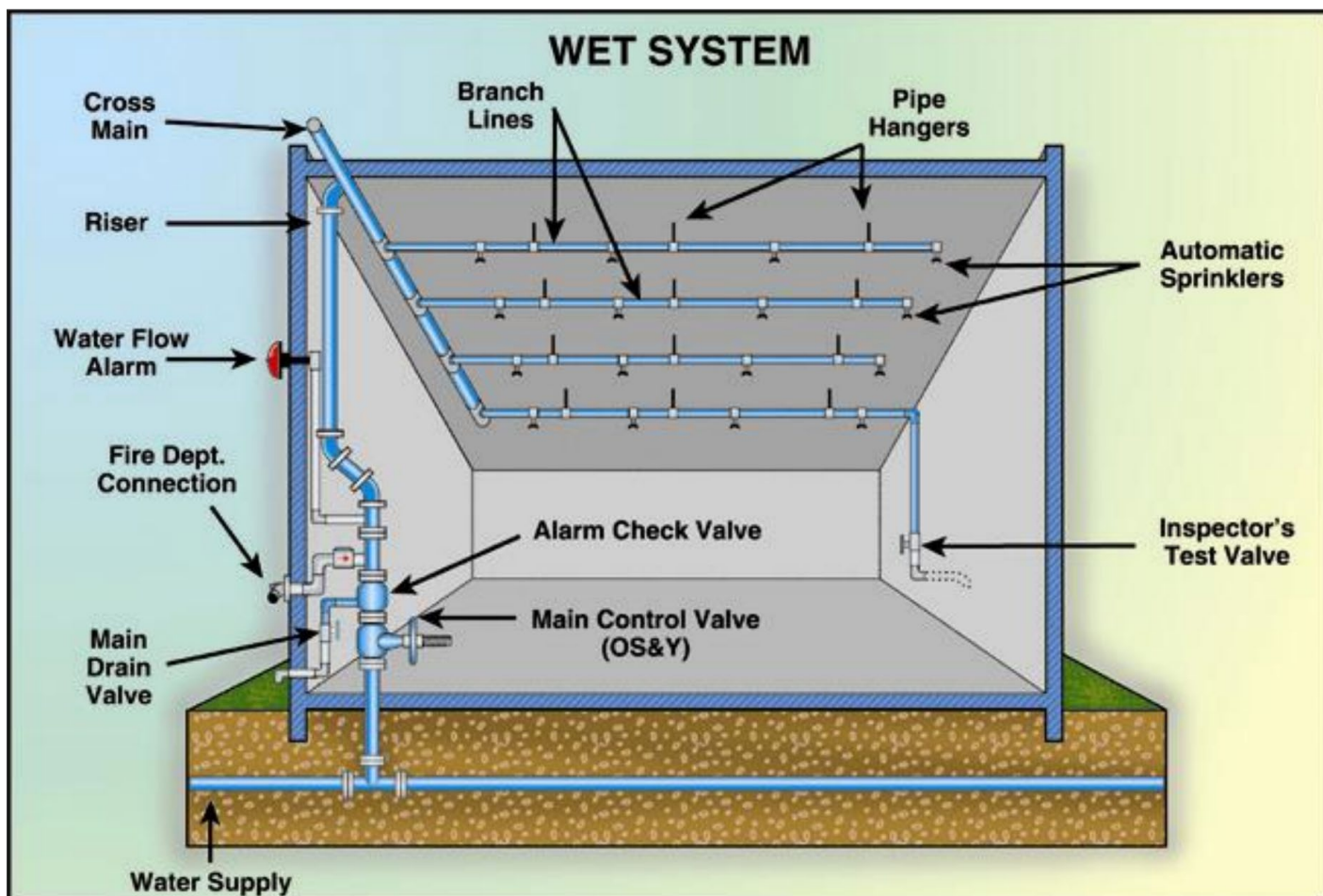
Taki system obejmuje jedno lub więcej źródeł wody oraz jeden lub więcej systemów zraszaczy. System zawiera różne zawory zraszaczy (regulator jest zamontowany na dachu) oraz sieć rur, w których woda może płynąć w sposób widoczny lub ukryty.

Systemy są dalej dzielone na dwa typy: mokre i suche. Jednym z najczęstszych jest system mokry. Rury tego typu są wypełnione wodą, która jest rozpylana pod ciśnieniem w przypadku pożaru i trwa tak długo, aż zawór sterujący zostanie zamknięty. Dostawa zależy od komponentu termoczułego, który pęka, gdy temperatura otoczenia osiąga zakres między 57°C a 77°C, co powoduje spadanie wody. W przypadku pożaru system zraszaczy uruchamia dopływ wody, a dzwon alarmowy wchodzi w akcję, uruchamiając ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

Woda w rurach może zamarzać w bardzo niskich temperaturach. W takich okolicznościach można zainstalować system zraszaczy suchych. W tych systemach rury są pod ciśnieniem powietrza, a zawór zatrzymuje dopływ wody, dopóki zraszacz nie zostanie uruchomiony w przypadku pożaru. W suchych systemach zraszaczy rury przed stacją sterującą są zawsze pod ciśnieniem wody, natomiast rury za stacją są zawsze pod ciśnieniem powietrza. Gdy otwiera się jeden lub więcej dozowników, ciśnienie powietrza natychmiast spada, umożliwiając wodzie wejście do rur dystrybucyjnych.

W związku z tym, suche systemy mają te same zalety co mokre, ale są wolniejsze w rozpylaniu wody po aktywacji. W przypadku pożaru system zraszaczy uruchamia dopływ wody, a dzwon alarmowy wchodzi w akcję, uruchamiając ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

System rurociągów zraszaczy

Detektory dymu

Detektory dymu występują w dwóch odmianach: z "jonizującą komorą" oraz "optyczną wiązką". Zmiana pola elektrycznego, która powstaje przez wytwarzanie jonów w powietrzu podczas pożaru, pozwala detektorom dymu z jonizującą komorą na wykrywanie obecności dymu. Te detektory sprawdzają się w sytuacjach, gdy ogień rozprzestrzenia się szybko, na przykład przy użyciu butelek z koktajlem Mołotowa. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że miejsca kultu są puste w nocy. Dlatego, jeśli brakuje im systemów alarmowych lub kamer, dla podpalacza bardzo łatwo byłoby włamać się i wzniecić pożar, który, jeśli nie zostanie szybko wykryty, może doprowadzić do całkowitego zniszczenia miejsca kultu, poważnie szkodząc lokalnemu dziedzictwu artystycznemu i kulturowemu wspólnoty.

Detektory dymu z optyczną wiązką działają dzięki zjawisku optycznego rozpraszania światła, tzw. "efektowi Tyndalla". Dym rozwijający się podczas pożaru wdiera się do komory detektora i zmienia sposób rozprzestrzeniania się światła wewnątrz, generując alarm. Nie zaleca się ich instalacji w interesujących nas strukturach ze względu na zbyt dużą podatność na fałszywe alarmy spowodowane niską jasnością niektórych obszarów.

Detektor dymu

Gaśnice

Gaśnice są kluczowym elementem systemu bezpieczeństwa każdego budynku. Ponieważ strażakom potrzeba czasu na przybycie, są one najbezpieczniejszą metodą zapobiegania pożarom i reagowania w nagłych wypadkach. Gaśnice występują w różnych typach, w zależności od rodzaju ognia, który muszą ugasić. Warto użyć zarówno gaśnic CO₂ umieszczonych w różnych częściach konstrukcji, jak i gaśnic proszkowej o dużej pojemności, jednak ocenę tę należy przeprowadzić indywidualnie z pomocą specjalisty ds. ochrony przeciwpożarowej. Zaleca się różnicowanie, aby poradzić sobie z różnymi rodzajami pożarów, które mogą powstać podczas ataku lub podpalenia, jednocześnie chroniąc dziedzictwo kulturowe miejsca kultu. Oczywiście jest, że użycie CO₂ do gaszenia ognia wywołanego przez butelkę z koktajlem Mołotowa, która rozprzestrzeniła ciecz łatwopalną, różni się od próby ugaznienia pożaru podpalenia głównych drewnianych drzwi. Ze względu na duży obszar spalania w drugim przypadku i możliwość, że CO₂ może nie być skuteczne, proszek jest bardziej wydajny. Ogólnie rzecz biorąc, gaśnice CO₂ mogą być używane do gaszenia małych lub płynnych pożarów (takich jak te wywołane przez koktajle Mołotowa), podczas gdy proszek może być używany do gaszenia większych pożarów, takich jak te wywołane przez duże drewniane konstrukcje. Wiele obowiązujących przepisów wymaga, aby osoby odpowiedzialne za używanie gaśnic uczestniczyły w specjalistycznym szkoleniu.

KLASA POŻARU	TYPY GAŚNIC		
	CO ₂	PROSZEK	PIANA
A - STAŁE	✗ (duże bryły)	✓	✓
B - PŁYNNE	✓	✓	✓
C - GAZ	✓	✓	✗
D - METAL	✗	✓	✗
E - URZĄDZENIA ELEKTRONICZNE	✓	✓	✗
F - OGÓLNE OLEJE I TŁUSZCZE	✗	✗	✗

Gaśnice CO₂ zawierają ciekły, sprężony dwutlenek węgla. Podczas aktywacji gaśnicy powietrze jest zasysane do środka, a kiedy ciecz jest wyrzucana, przekształca się w śnieg dwutlenku węgla, znanego również jako "suchy lód". Śnieg ten ponownie zmienia się i wraca do formy gazowej, kiedy styka się z ogniem, pozbawiając go tlenu, przez co powoduje jego uduszenie. Podczas używania tych gaśnic należy zachować szczególną ostrożność, jeśli w pobliżu znajdują się osoby, gdyż mogą one prowadzić do zimnych oparzeń i problemów z oddychaniem. Jednocześnie należy pamiętać o tym czynniku w przypadku konieczności obrony przed potencjalnym terrorystą, kiedy ucieczka nie jest możliwa.

Z drugiej strony, gaśnice proszkowe są bardziej elastyczne i skuteczne w gaszeniu praktycznie wszystkich rodzajów pożarów. Są wysoce skuteczne w gaszeniu pożarów wywołanych przez materiały stałe, ciecze, gazy i metale. Mogą również gasić pożary urządzeń elektrycznych, jednak robiąc to powodują trwałe uszkodzenie sprzętu. Ten rodzaj gaśnicy również gasi pożary przez chłodzenie i uduszenie. Używane wewnątrz budynku, mogą spowodować zatrucie osób obecnych i rozproszenie znacznej ilości materiału gaśniczego w promieniu około 4 do 5 metrów od ognia. Jak wspomniano wcześniej, w razie potrzeby można użyć przenośnej gaśnicy na wózku. Zaleca się ogólnie stosowanie gaśnic CO₂, ponieważ powodują one mniejsze szkody dla otaczających materiałów niż proszek.

Drzwi przeciwpożarowe

Aby udusić ogień i powstrzymać jego rozprzestrzenianie się, drzwi przeciwpożarowe są konstruowane tak, aby wytrzymać ciepło płomieni i odciąć dopływ tlenu. Do ich budowy można użyć stali, tynku, szkła, warstw wermikulitu, drewna i innych kombinacji tych materiałów. Drzwi te mają następujące cele:

- zatrzymać rozprzestrzenianie się ognia i dymu wewnątrz budynku lub między sąsiednimi strukturami;
- umożliwić mieszkańcom budynku ucieczkę;
- umożliwić strażakom interwencję z pewnym stopniem bezpieczeństwa;
- ułatwić działanie aktywnych systemów przeciwpożarowych;
- chronić dzieła sztuki i zabytki kulturowe znajdujące się w tych obszarach.

Drzwi te muszą zapewniać następujące właściwości:

- **Odporność:** drzwi są odporne na ogień i zapobiegają rozprzestrzenianiu się ognia poza środowiskiem, w którym wystąpił;

- **Hermetyczność:** drzwi zapobiegają przedostawaniu się gazów powstałych w wyniku pożaru do innych pomieszczeń;
- **Izolacja:** drzwi izolują pomieszczenie od tego, w którym wybuchł ogień, utrzymując temperatury w określonych limitach (około 150 °C).

Drzwi te mogą wytrzymać ogień przez maksymalnie 180 minut. Tworzenie tymczasowych bezpiecznych przestrzeni jest kluczowym dodatkowym zastosowaniem drzwi przeciwpożarowych. Ponadto, ostatnie ataki na miejsca kultu różnych wyznań podkreślają, że terroryści czasami posiadają tylko noże, nie mając dostępu do broni palnej ani materiałów wybuchowych. W takich scenariuszach solidne drzwi przeciwpożarowe mogą skutecznie zablokować dostęp uzbrojonej osobie, zapewniając bezpieczeństwo do czasu nadejścia pomocy. Znaczenie to jest podkreślone, biorąc pod uwagę, że w miejscach kultu mogą nie być zawsze dostępne pomieszczenia bezpieczeństwa. Ponadto, drzwi mogą zawierać dodatkowe funkcje, takie jak inteligentne zamki elektroniczne aktywowane wyłącznie przez upoważnione osoby.

Inteligentne zamki elektroniczne

Inteligentny zamek elektroniczny to urządzenie automatyki domowej, które można zainstalować na wszystkich rodzajach drzwi. Zarówno drzwi wewnętrzne, jak i zewnętrzne mogą być wyposażone w inteligentne zamki. Te drzwi umożliwiają kontrolę dostępu i mogą być otwierane lub nie, w zależności od tego, czy osoba próbująca wejść posiada wymagane elektroniczne upoważnienie. Te systemy bezpieczeństwa mogą być zdalnie zarządzane za pomocą panelu kontrolnego lub aplikacji mobilnej. W przypadku ataku osoby odpowiedzialne za system mogą umożliwić policji wejście, zdalnie otwierając drzwi, nie narażając się na niebezpieczeństwo. Zapobiega to także wyważaniu historycznych drzwi lub używaniu materiałów wybuchowych do przebicia ścian przez siły specjalne próbujące dostać się do miejsca kultu. Inteligentny zamek elektroniczny to urządzenie do rozpoznawania użytkowników, które może działać w różnych trybach. Najczęściej stosowany tryb polega na połączeniu za pomocą Bluetooth lub Wi-Fi z aplikacją pobraną na telefon komórkowy. Aplikacja ta umożliwia zarówno zdalne sterowanie, jak i automatyczne rozpoznawanie telefonu, aby zapewnić dostęp bez konieczności wykonywania jakichkolwiek operacji na telefonie.

Istnieją również zamki z systemami dostępu numerycznego, rozpoznawania głosu lub odcisków palców. Najbardziej praktycznym rozwiązaniem w tym przypadku wydaje się być dostęp komórkowy.

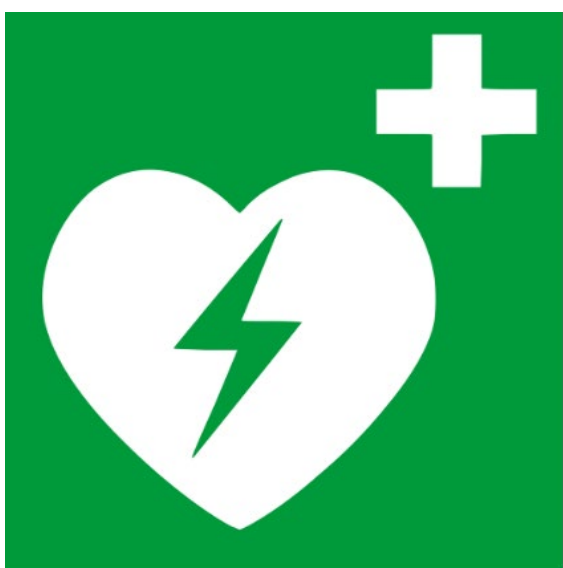
Urządzenia AED

AED (Automatyczny Zewnętrzny Defibrylator) to rodzaj sprzętu medycznego używanego w całej Europie, który zazwyczaj jest udostępniany użytkownikom w miejscach, gdzie dochodzi do masowego exodusu ludzi. Można go łatwo zidentyfikować po jego charakterystycznym, dobrze widocznym symbolu, i może on uratować życie..

AED dzielą się na dwie główne kategorie:

- Automatyczny zewnętrzny defibrylator
- Zewnętrzny półautomatyczny defibrylator

Na automatycznym zewnętrznym defibrylatorze znajduje się tylko jeden przycisk "WŁĄCZ/WYŁĄCZ". AED automatycznie ocenia stan pacjenta po nałożeniu "PADS", czyli elektrod, i decyduje, czy podać wyładowanie czy nie. Dzięki komunikatom audio z AED użytkownik

Symbol urządzenia AED

i ratownik są stale informowani o procedurach przeprowadzanych przez sprzęt medyczny i otrzymują wskazówki dotyczące niezbędnych kroków. Zaleca się przeszkolenie niektórych osób w zakresie korzystania z takiego urządzenia, jak również podstawowych technik pierwszej pomocy (BLS-D). Osoba decydująca się na interwencję podczas ataku terrorystycznego powinna zdawać sobie sprawę, że może to być niezwykle ryzykowne, ponieważ w pobliżu mogą znajdować się terroryści. Dlatego zdecydowanie zaleca się, aby osoby, które decydują się na taką interwencję, miały przynajmniej podstawową wiedzę na temat ryzyka tego rodzaju działań.

Przyciski alarmowe

Alarm przyciskowy to proste w obsłudze urządzenie elektroniczne, które może być używane do wezwania pomocy w nagłych wypadkach, gdy istnieje ryzyko dla ludzi lub mienia. Jest ono zaprojektowane w celu skrócenia czasu oczekiwania na pomoc. Często, choć nie zawsze, do jego obsługi używany jest ukryty przycisk alarmowy. Te przyciski mogą być połączone ze stacją monitorującą, lokalnym systemem alarmowym lub dzwonkiem lub syreną, które mogą być słyszane. Alarm może być używany do wezwania lokalnej ochrony, policji lub służb ratunkowych w nagłym wypadku. Niektóre urządzenia mogą włączać się, nagrywać lub oceniać zdarzenie. Te przyciski to urządzenia elektryczne z wewnętrznymi bateriami o długiej żywotności, które często są wodoodporne, odporne na wstrząsy i wyjątkowo trwałe. Po wciśnięciu wielu przycisków alarmowych blokuje się i wymaga klucza do zresetowania. Inne mogą doświadczać krótkiego opóźnienia, podczas którego prośba o pomoc może zostać anulowana.

Usługa monitorowania prowadzi całodobowe centrum połączeń, które odbiera połączenia z konsoli systemu. Niektóre systemy monitorowania korzystają z wykwalifikowanych operatorów, którzy mogą dokładniej ocenić powagę wniosków o wsparcie i zdecydować,

czy wysłać służbę ratunkową, czy rozwiązać problem zdalnie.

Elektroniczne urządzenie noszone na bransoletce lub naszyjniku jako część systemu medycznego alarmu jest nazywane medycznym przyciskiem alarmowym lub medycznym alarmem. Po aktywacji, łączy się bezprzewodowo z konsolą w domu, wywołując zespół monitorujący alarm, aby powiadomić go o sytuacji awaryjnej. Usługi ratunkowe zostaną wezwane w zależności od pilności sprawy, zgodnie z oceną personelu monitorującego alarm. Korzyścią z używania przycisku alarmowego w sytuacji medycznej w porównaniu z telefonem komórkowym jest to, że osoba będąca w trudnej sytuacji może nie być w stanie wybrać numeru alarmowego lub nie być w stanie mówić.

W przypadku ataku terrorystycznego, taki rodzaj alarmu awaryjnego może być niezwykle pomocny, ponieważ umożliwia ofiarom, takim jak zakładnicy przetrzymywani w miejscu kultu, przekazanie cichego alarmu do sił bezpieczeństwa. W ten sposób terroryści mogą stać w obliczu sił specjalnych, kiedy najmniej się tego spodziewają. Oczywiście, powinny być one wykorzystywane przez osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo i/lub przez wolontariuszy posiadających specjalistyczną wiedzę w dziedzinie bezpieczeństwa.

Samoobrona w przypadku ataku terrorystycznego

TEMAT	PORADA
Zachowaj bezpieczną odległość	Kluczowe jest, aby nie pozwolić podejrzanym osobom zbliżyć się zbyt blisko. Jest to szczególnie ważne dla osób posiadających broń służbową, ponieważ napastnik może zaatakować w celu przejęcia broni. Jeśli podejrzany zbliża się, ważne jest, aby nie pozwolić mu przekroczyć minimalnej odległości jednego metra. Jeśli to robi, należy się cofnąć. Osoby z bronią służbową powinny unikać stawiania się w sytuacjach, które mogą je zaskoczyć.
Nawet jeśli jesteś ranny, uciekaj	Nawet jeśli zostałeś już ranny, istotne jest, aby natychmiast uciekać, aby uniknąć kolejnych obrażeń. Mimo że mało prawdopodobne, aby pojedynczy cios nożem zabił człowieka, próba ucieczki jest kluczowa, aby uniknąć dalszych urazów. Zamiast próbować powstrzymać napastnika, kluczowe jest oddalenie się od jego zasięgu działania, ponieważ jeśli nie znajduje się on w bliskim zasięgu, jego broń staje się bezużyteczna, a konieczność pościgu za ofiarą zmniejsza impet jego ataku.

Jeśli zostaniesz schwytyany, wyrywaj się	Uczucie strachu, szoku lub zaskoczenia może ogarnąć osoby schwyte przez terrorystę. W takich przypadkach istotne jest, aby nie ulec psychicznemu przytłoczeniu i wyrywać się jak najbardziej, aby uciec.
Krzycz lub wrzeszcz całym swoim oddechem	Jeśli zostaniesz zaatakowany, zacznij krzyczeć, aby zwrócić uwagę otoczenia, aby ludzie mogli uciec i wezwać pomoc. Może to również onieśmielić napastnika, ponieważ przyciąga to uwagę na niego/niej.
Użyj przedmiotów, aby ochronić się i utrzymać napastnika na odległość	Torba może być użyta do parowania ciosów, a krzesło, aby trzymać napastnika na odległość. Schowanie się za dużym przedmiotem, takim jak samochód czy stół, może opóźnić działanie napastnika i utrudnić mu dotarcie do ciebie.
Jeśli jesteś bezbronny, ochroń się przed atakiem nożem, używając zewnętrznej strony przedramion, kopnij i trzymaj pięści zamknięte	Jeśli musisz bronić się gołymi rękami przed atakiem nożem, lepiej użyć zewnętrznej strony przedramion i trzymać pięści zamknięte, a nie otwarte dłonie. Przedramiona są bardziej wytrzymałe i mniej wrażliwe. Jeśli upadniesz, kopnij nogami, co może uniemożliwić napastnikowi skoczenie na ciebie (stopy są chronione przez buty).

Pokój bezpieczeństwa, który można zamknąć od środka, jest bardzo dobrą alternatywą.

W podsumowaniu przedstawiono przegląd **głównych technicznych środków bezpieczeństwa**, które można wziąć pod uwagę podczas ochrony miejsca kultu (PoW - Place of Worship):

Środek łagodzący	Lokalizacja	Zagrożenie	Cel
System zraszaczy	Wewnętrzna	Pożar	Aktywacja systemu w celu gaszenia pożaru przez zraszanie i sprinklery, gdy wykryta zostanie obecność ognia za pomocą detektora temperatury po przekroczeniu progu ciepła (zazwyczaj między 68 a 74°C).
Gaśnice	Wewnętrzna	Pożar	Umożliwienie ręcznej interwencji, możliwie przed aktywacją systemu zraszaczy.
Wewnętrzne przegrody ogniodporne	Wewnętrzna	Pożar	Zapobieganie pożarowi przegród wewnętrznych, blatów kuchennych.

Materiały meblowe	Wewnętrzna	Pożar	Zapobieganie palności dywanów, zasłon, tkanin, poduszek.
Alarm przeciwpożarowy / Czujnik dymu	Wewnętrzna	Pożar	Szybkie zgłaszanie pożaru, gdy w miejscu kultu znajdują się ludzie.
Drzwi przeciwpożarowe	Wewnętrzna	Pożar / Atak	Zapobieganie rozprzestrzenianiu się ognia i dymu oraz zapewnienie solidnej ochrony, która pozwala na schronienie się w razie ataku.
Okna	Wewnętrzna	Atak	Wszystkie dostępy na zewnątrz, jeśli są obecne lub przeszklone, muszą być odporne na rozbicie i nieprzezroczyste, aby uniemożliwić obserwację z zewnątrz.
Wyjścia ewakuacyjne	Wewnętrzna / Zewnętrzna	Wszelkie wypadki	Przygotowanie dróg ucieczki i alternatywnych tras zgodnie z lokalnymi przepisami, z przeciwpanicznymi drzwiami bezpieczeństwa lub w obecności oddzielających komór z drzwiami REI o minimalnej szczelności 60 minut.
System CCTV	Zewnętrzna	Atak	System kamer CCTV połączony przez WiFi z oddzielnym zasilaniem od sieci głównej, a baza nie znajduje się na parterze. Podstawowe wymagania pozwalają na monitorowanie 24/24 nawet zdalnie, czujniki alarmowe, sprzęt podczerwieni na noc i możliwość nagrywania w chmurze.

Generator zapasowy	Zewnętrzna	Wszelkie wypadki	Utrzymanie działania systemów nawet w przypadku odcięcia głównego źródła zasilania.
Bariery przeciwtaranowe / bramy	Zewnętrzna	Ataki pojazdami	Mobilne bariery odporne na zderzenia, aby zapobiegać potencjalnym atakom pojazdami. W większości przypadków, gdy to nie jest możliwe, wystarczy zamknąć bramę dostępu do obiektu.
Oświetlenie	Zewnętrzna	Wszelkie wypadki	Dodatkowe oświetlenie zasilane alternatywnym źródłem w stosunku do głównego, stanowi środek odstrasżający przed wieloma atakami wandalizmu.
Szkolenie	Zasoby ludzkie	Wszelkie wypadki	Pozwala na rozpoznawanie podejrzanych zachowań i ocenę ryzyka przez VAC, a także ustalanie niezbędnych środków zaradczych. Umożliwia zrozumienie, jakie procedury bezpieczeństwa należy ustalić.
Procedury bezpieczeństwa w nagłych wypadkach	Zasoby ludzkie	Wszelkie wypadki	Są niezbędne, aby uświadomić społeczność wiernych i liderów religijnych, co robić w przypadku nagłego wypadku i przede wszystkim przygotować ich do realizacji wcześniej opracowanych procedur.
Aplikacja bezpieczeństwa	Zasoby ludzkie	Wszelkie wypadki	System łączący wiernych z aplikacją do komunikowania nagłych wypadków w połączeniu z policją.

Wspólnot religijnych nie można łatwo sklasyfikować, ponieważ nie są one ani organizacjami rządowymi, ani organizacjami sektora prywatnego. Zazwyczaj posiadają ogromną i przestarzałą infrastrukturę oraz brak profesjonalnej wiedzy w dziedzinie bezpieczeństwa. Jest to zrozumiałe, ponieważ ich zainteresowania koncentrują się na religii, a nie na bezpieczeństwie.

Podkreślono tutaj, że **niestety wspólnoty religijne były, są i będą celem brutalnych i terrorystycznych ataków, a przywódcy religijni, a także inni lokalni interesariusze, muszą być świadomi tych zagrożeń, aby zapewnić, że takie społeczności mogą zachować swoją wolność i bezpiecznie cieszyć się życiem religijnym i wspólnotowym.**

06

PO ATAKU

Protokoły zarządzania kryzysowego

Pomimo wszystkich środków zapobiegawczych i bezpieczeństwa przedstawionych w tym podręczniku, **akty przemocy lub terroryzmu mogą nadal wystąpić**. Z tego powodu uznaliśmy za wartościowe dodanie ostatniego rozdziału na temat ważnej roli, jaką odgrywają liderzy wspólnot religijnych, lokalni decydenci i przedstawiciele organów ścigania w następstwie ataku. Te ataki, jak każde inne traumatyczne wydarzenia, bez względu na ich źródło czy skalę, **mają potencjał wywołania niepokoju i mają największy wpływ na dotkniętą lokalną społeczność**.

W najbardziej poważnych przypadkach wszystkie krajowe władze mają **protokoły lub plany interwencji kryzysowej** do natychmiastowej aktywacji, mające na celu zarządzanie i koordynowanie pierwszych reakcji, integrując struktury zarządzania na szczeblu krajowym, regionalnym i

lokalnym.

Bez względu na skalę doznanych ataków, ich **konsekwencje mogą zostać złagodzone przez skuteczne przywództwo polityczne, religijne i obywatelskie, mające na celu wzmocnienie spójności społeczności i wsparcia społecznego dla ofiar i ocalałych**. W rzeczywistości, istnieją dowody w literaturze naukowej wskazujące, że sposób zarządzania psychospołecznymi reakcjami ludzi na katastrofy może być decydującym czynnikiem w zdolności społeczności do odbudowy. Tak więc działania - krótko-, średnio- i długoterminowe - które normalizują reakcje, chronią zasoby społeczne i społecznościowe oraz wskazują dostęp do dodatkowych usług, mają fundamentalne znaczenie dla skutecznych reakcji psychospołecznych.

Zobacz niewiążące wskazówki Komitetu Medycznego NATO dotyczące opieki psychospołecznej dla osób dotkniętych katastrofami i poważnymi incydentami: model projektowania, dostarczania i zarządzania usługami psychospołecznymi dla osób zaangażowanych w poważne incydenty, konflikty, katastrofy i terroryzm.

https://www.coe.int/t/dg4/majorhazards/ressources/virtuallibrary/materials/Others/NATO_Guidance_Psychosocial_Care_for_People_Affected_by_Disasters_and_Major_Incidents.pdf

Wsparcie ofiar i odporność społeczności

Po udzieleniu pomocy ratunkowej ofiarom, ocalałym i członkom rodziny osoby, której śmierć została bezpośrednio spowodowana przez przestępstwo z użyciem przemocy lub terrorystyczne, należy ocenić ich **konkretne potrzeby**:

- Uznanie i szacunek dla ich roli jako ofiar
- Wsparcie: opieka medyczna, specjalistyczna opieka psychologiczno-traumatyczna, informacje, pomoc praktyczna, pomoc prawna, wsparcie komunikacyjne (media), wsparcie rówieśnicze itp.
- Ochrona: ochrona fizyczna, ochrona przed wtórną wiktyimizacją.
- Dostęp do sprawiedliwości: bezpieczny udział w procesie sądowym.
- Kompensacja i przywrócenie: rekompensata finansowa i pomoc w finansowych skutkach ataku przemocowego lub terrorystycznego. Przywrócenie obejmuje ogólną regenerację i procesy sprawiedliwości naprawczej.

Indywidualne potrzeby ofiar będą zależeć od cech osobistych; wieku; stanu zdrowia (psychicznego); sieci społecznych; sytuacji socjoekonomicznej; sytuacji transgranicznej; oraz codziennych stresów. Te potrzeby będą ewoluować w czasie, dlatego odpowiedź na potrzeby ofiar terroryzmu wymaga **indywidualnego podejścia skoncentrowanego na ofiarach**.

18 stycznia 2021 r. Komisja opublikowała Podręcznik UE dla Ofiar Terroryzmu opracowany przez Europejskie Centrum Ekspertyzy dla Ofiar Terroryzmu. Podręcznik UE ma na celu pomoc krajowym organom i organizacjom wsparcia ofiar w praktycznym wdrażaniu unijnego prawodawstwa, na podstawie wniosków z odpowiedzi na poprzednie ataki terrorystyczne. Jest dostępny tutaj:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/protecting-victims-rights/eu-centre-expertise-victims-terrorism_en

Ponadto, Krajowe podręczniki uzupełniają Podręcznik UE dla Ofiar Terroryzmu (opublikowany w styczniu 2021 r.) i szczegółowo omawiają prawa ofiar terroryzmu w każdym państwie członkowskim. W szczególności zawierają zaawansowane lub specyficzne dla systemu przykłady, z informacjami i praktycznymi narzędziami, w krajowym kontekście państw członkowskich. Są dostępne tutaj:

https://commission.europa.eu/publications/eucvt-national-handbook-victims-terrorism_en

Jeśli ataki przemocowe lub terrorystyczne zawsze podważają spójność społeczną i kulturową, jest to jeszcze bardziej prawdziwe i głębokie, gdy celem jest miejsce kultu. Dlatego zalecamy **szersze działania towarzyszące społecznie i rehabilitację społeczną**, mające na celu wsparcie nie tylko ofiar, ale także całej lokalnej społeczności.

Tego rodzaju ataki mogą często promować polaryzację, która dzieli wspólnoty i może prowadzić do radykalizacji niektórych osób. Dlatego **skuteczne przywództwo polityczne, religijne i obywatelskie powinno dbać o odporność swoich społeczności**, jak podkreślono we wcześniejszych praktykach i programach prewencyjnych omówionych w rozdziale 3.

Ponadto, utrzymanie silnego i ciągłego dialogu międzyreligijnego, z okresowymi spotkaniami między lokalnymi wspólnotami religijnymi, jest coraz ważniejsze w celu złagodzenia polaryzacji i radykalizacji, nie tylko gdy atak terrorystyczny występuje lokalnie, wpływając na jedną ze wspólnot, ale także gdy atak występuje daleko, powodując szerokie międzynarodowe echa, jak w przypadku przeszłych i obecnych wojen na Bliskim Wschodzie.

07 PARTNERZY SHIELD

SYNYO GmbH

Website: synyo.com

Zanasi & Partners

Website: zanasi-alessandro.eu

**Fundacja Obserwatorium
Spoleczne**

Website: obserwatoriumspoleczne.pl

FUNDACION EUROARABE

المؤسسة الأوروبية-العربية

FUNDEA

Website: fundera.org

**Institutul Intercultural
Timisoara**

Website: intercultural.ro

TECOMS

Website: tecoms.it

Spin System

Website: spinsystem.eu

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern

Fachbereich
Polizei

Hochschule Für Den Öffentlichen Dienst in Bayern

Website: fhvr.bayern.de

Município do Barreiro

Website: cm-barreiro.pt

Europe Islamic Association

Website: euroislam.eu

ISGAP | INSTITUTE FOR THE STUDY
OF GLOBAL ANTISEMITISM AND POLICY
EUROPE

Institute for the Study of Global Antisemitism and Policy - Europe

European Organisation for Security

Website: eos-eu.com

Polskie Towarzystwo Oceny Technologii

Website: ptot.pl

Itapol Vigilanza

Website: italpolvigilanza.it

Centro Internazionale di Ricerca Sistemica

Website: ricercasistemica.org

Fondazione Amici della Cattedrale di Novara

Website: novaria.org

Glavna Direktsia Natsionalna Politsia

Website: gdnп.mvr.bg

Országos Rabbikepző Zsidó Egyetem

Website: or-zse.hu

SHIELD